Case 33 Shelf 3
19542/B
J xxx. e 17
Gatty (York)
27/-
2/iv/38

47576

ABRAHAMI CYPRIANI. M. D.
Anatomiæ & Chirurgiæ in Academiâ Franequeranâ nuper Profeſſoris.

EPISTOLA
HISTORIAM EXHIBENS FOETUS HUMANI POST XXI. MENSES EX UTERI TUBA, MATRE SALVA AC SUPERSTITE, EXCISI.

Ad Ampliſſ. Virum

D. D. THOMAM MILLINGTON
Equitem Auratum, Medicum Regium Ordinarium, & Collegii Medicorum Londinenſium Præſidem.

LUGDUNI BATAVORUM.
Apud JORDANUM LUCHTMANS,
M. D. CC.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

INSIGNISSIMO VIRO

D. D. THOMÆ MILLINGTON

EQUITI AURATO,

MEDICO REGIO ORDINARIO ET COLLEGII MEDICORUM LONDINENSIUM PRÆSIDI.

S. P. D. A. C.

Cum tuo rogatu accerſituque (Vir Clariſſime) calculum è veſica tua feliciter excidiſſem currente anno ætatis 68vo, Tibique poſt peractam operationem fere quotidie aſſiderem, ut fit, inter nos ſermo incidit de rarioribus quibuſdam caſibus qui inter medendum occurrerant quique ad Chirurgiam inprimis ſpectabant; itaque dum inter alia tibi narrarem de Fœtu ex Tubâ Uterinâ exſecto, matre etiam nunc ſalvâ ac ſuperſtite, tuque à me continuo quæreres quid ſit

cur hanc hiſtoriam adeo memorabilem ſcriptis nondum mandaverim, hoc inprimis reſpondebam, me, tum ob adverſam, qua duos abhinc annos uſus ſum, valetudinem, tum ob varias peregrinationes vix tantum otii nactum fuiſſe, ut quæ jam dudum in adverſaria retuleram in ordinem quendam redigerem. Statueram enim non ſolum hunc caſum merito inter rariores numerandum, ſed & alias quamplurimas obſervationes & curationes Chirurgicas minus obvias publici juris facere. Verum cum amici quidam doctiſſimi à me impenſius efflagitent, tuque potiſſimum Vir Celeb. auctor fueris ut hanc Hiſtoriam ſigillatim typis mandarem, Tuo inprimis deſiderio morem geſturus eam commentariolo illuſtratam Ampliſſimo tuo nomini inſcriptam voveo, utque qua ſoles humanitate æqui bonique conſulas enixe rogo.

Atqui vero hic interim dolendum eſt, Chirurgos pleroſque etiam celebres & magni nominis periculoſas & difficiles operationes omni ſtudio vitare, haud

haud dubie verentes ſi res minus feliciter, & pro ægroti voto ſucceſſerit ne quid detrimenti fama & exiſtimatio apud vulgus ceperint. Hinc fit, ut morbis quotidie occurrentibus medentes & contenti ire quâ itur, lucrum ex iis quærant unde minus eſt invidiæ & periculi, difficiliora vero omnia recuſent, nimium forſan illius memores quod in ſcholis inculcatur: *Incurabiles non attingendi, ne ars diffametur.* At ſi quæ difficiliora ſunt animoſius aggrederentur, profecto multos à faucibus orci ereptos, vitæ valetudinique optatæ reſtituerent, quos abſque omni ſpe & ſolatio deſerunt & inſanabiles ſatis temere aliquando pronunciant. Horum uti plurimis ſaltem videbatur, inſanabilium, tum in Patriâ tum hic Londini à me feliciter, Deo annúente, reſtitutorum, exempla non pauca, Tibi Vir Excellentiſſime, haud ignota ſunt. Quod non ideo hic memoro ut inanem gloriam aucupari videar, ſed potius ut aliis calcar & ſtimulum addam. Et profecto quantum inter revera incurabiles morbos & tantùm

tùm putatitios interſit, vel unicus hic caſus palam omnibus faciet.

Uti vero corporis humani fabrica jam perfecta & numeris omnibus abſoluta meritò omnes naturæ ſcrutatores in ſui admirationem rapit, ſic eadem dum *in fieri* eſt, hoc eſt hominis generatio, ſummi videlicet Protoplaſtæ opus ſummum, mortali intellectui imperſcrutabile multo magis & attentionem & admirationem noſtram meretur; inprimis ſi devium extraordinarium & anomalum ejuſdem modum, eumque ſæpius vel matri vel fœtui, vel utrique ſimul funeſtum ſpectemus. Quamobrem & ſi quas in materia adeo obſcura & difficili conjecturas offeram cenſoribus quibuſdam malevolis minus probatas iri non dubitem, ſpero tamen me apud æquos rerum æſtimatores veniam facile impetraturum. Cum enim de accretione fœtus hiſtoria adhuc manca ſit & à nuperis etiam Anatomicis pene intacta relinquatur; nec non in iis quæ ad tumorum theoriam & ad oſſificationem ſpectant coactus ſim *Avia peragra-*

ragrare loca vix ullius ante pedibus trita; Ecquis in re tam arduâ demonſtrationes à me exigat? Si probabiles rationes & veriſimiles conjecturas proponam, ſi denique quod dubitanter tantùm adduco, Tibi & reliquis cordatioribus viris, quibus *de meliori luto finxit præcordia Titan*, non diſplicuiſſe ſciam, erit quod mihi multum gratulor.

Die 17. Decembris anno 1694. vocabar Franequera Leovardiam inviſurus uxorem Henrici Lewis ſub ſigno Capitanei Peterſon militis Prætoriani *Hermentie ten Boom* vocabulo noſtro belgico appellatam. Hæc annos circiter 32 nata, & ceſſantibus menſtruis jam tertium impraegnata ad nonum uſque menſem ſe experta eſt quo ad omnia ingravidationis ſigna in eodem ſtatu ac dum alias utero gereret, hoc uno excepto, quod toto illo tempore nihil lactis in mammis apparuerit. Moleſtior etiam ipſi videbatur & inſolita geſtatio, inprimis cum fœtus vivacis motum fortiorem & auctum perſentiret: Crevitque maxime mole-

ſtia geſtationis cum loco non conſueto ſed paulo altiori ſitum eſſe fœtum deprehenderet, ubi vero inſtaret parturiendi tempus tum magnos dolores ſenſit, tum etiam motus in fœtu vehementiores, adeo ut jam partus appropinquare videretur: verum omnia irrito prorſus ſucceſſu. Nam præter crebras & magnas inſueto in loco motiones nullus fœtum egerendi conatus adfuit; neque ulla Aqua Amnii effluxit. Exinde omnis ſpes partus legitimi evaneſcebat, & ceſſante tunc omnis fœtus motu, ac paulatim melius ſeſe habente ægrâ fœtum in hoc inſtanti fato ceſſiſſe non eſt quod dubitemus.

Elapſo menſe decimo fluxerunt de novo menſtrua per totam geſtationem ſuppreſſa, neque jam amplius motus aliquis in fœtu deprehenſus, ſed pondus tantum iners & incommodum. Hæc indies augebatur moleſtia ſed præcipue circa menſem decimum octavum ea fuit ſymptomatum ingraveſcentia, ut lecto decumbere Muliercula cogeretur. Paulo poſt de dolore acu-

acuto circa umbilicum parteſque vicinas conqueri cœpit; Huncque dolorem duabus ſeptimanis ante fœtus extractionem ulcus fungoſum in regione umbilici ſubſequebatur. In conſilium vocatis Medicis ac Chirurgis in varias itum eſt ſententias. Aliqui fœtum in utero latere putabant repugnantibus aliis; quidam de Hydrope; quidam de excreſcentiâ interna loquebantur.

Menſis erat à prima conceptione vigeſimus primus cum ego advocabar Leovardiam comitante Cl. Collega P. Latané Medicinæ practicæ Profeſſore nec non quibuſdam Academiæ Franequeranæ ſtudioſis, qui una cum Celſiſſ. Principis Naſſoviæ Medico primario ac Chirurgis, & N. Simonide Chirurgo ægræ clinico operationis inſolitæ, ac præſertim eventus feliciſſimi teſtes fuerunt.

Ego cum primum ægram conſpexiſſem, & tam præteriti quam præſentis ejus ſtatus circumſtantias omnes ad examen revocaſſem, eam fœtum mortuum geſtare aſſerere non dubitavi;

vi; neque defuerunt ſigna aſſertionis meæ veritatem demonſtrantia. Dum enim attentius omnia rimarer; deprehendi ventris intumeſcentiam inferius paulo in acumen deſinentem, & corpus gravidum minus tamen tenſum æmulantem. Inſuper compreſſo fortiter utrinque ambabus manibus abdomine magnam ſenſi duritiem, quæ ad Peritonæum uſque pertingebat. Hæc autem durities evidenter magis obſervabatur circa ulcus inferius, quod fungoſum exiſtens ſtilum facile admiſit, quo durum quid attingere mihi videbar. Hinc dilatato tantiſper orificio digiti minoris apicem immiſi, eoque fœtus os parietale me contingere mihi indubitanter ſuadebam. Ex iis audacior factus, & de ſitu etiam ſecurus fœtum in tubâ dextrâ uteri latere nulla mora pronunciavi, ægramque admonui, ſi ſectionem admittere vellet, ſpem adhuc aliquam ſalutis ſupereſſe, cum cæteroquin mors miſeranda eam præſtolaretur. Ipſa interim jam ſeſe movere non poterat, aut alimenta capere, verbo morti vicina: ita-

itaque admonitioni meæ faciles præbuit aures, atque conſtanti animo ſe quodlibet paſſuram dixit, ut quamprimum fœtus eximeretur. Omnibus igitur ad excisionem paratis ægram cum lectulo in mediam cubiculi partem deferri juſſi, ut non ſolum utrinque famulis auxiliatrices manus porrigentibus locus foret, ſed etiam ut eo facilius omnibus copia fieret novi hujus ſpectaculi. Et ut obiter hoc notem, cum ego non incurvatus aut ſedens ſed pedibus ſtans atque erectus operationes Chirurgicas majoris momenti peragere conſueverim, utpote quod convenientiſſimum in ſimilibus caſibus multoties expertus ſim, lectum in quo ægra decumbebat ita elevari juſſi, ut pedibus inſiſtendo ſectionem commode inſtituerem. Deinde hoc modo procedebam.

Introducto per ulcus ſtylo abdomen à latere dextro aperui, ac indicem digitum immiſi: ubi vero me intra tubæ fallopianæ cavitatem perveniſſe deprehendi juxta rectitudinem lineæ albæ, forcipe ſupra digitum poſito deorſum

ſum verſus ſciſſuram feci, quantam una vice poteram. Tunc fœtus illico in conſpectum venit iſque juſtæ magnitudinis. Hunc ut facilius abſque ulla vi eximerem, aperturam utrinque produxi ad pedalem uſque longitudinem, manuque ſiniſtrâ leviter premendo inteſtina, alias operationem turbatura, ſi motu diaphragmatis extruderentur, in cavitate detinui, ac fœtum abſque multo negotio integrum extraxi. Quin etiam in majorem cautelam, ne inteſtina delaberentur, ægram ita collocaveram, ut ſuperiores corporis partes aliquantulum eſſent depreſſæ; imo in eodem hoc fere ſitu permanſit Muliercula, donec prorſus convaleſceret ad vitandam ſcilicet Herniam Ventralem.

Factâ vero inciſione caput fœtus primo ſeſe oſtendebat pedibus verſus Diaphragma extenſis. Mediante Placentâ tenui admodum & maximâ ex parte conſumptâ funiculus umbilicalis tubæ fallopianæ etiamnum adhærebat, uti mihi ulterius apparuit cum eam à tubâ digitis decorticatam egeſſiſſem.

Hu-

Hujus autem cavitas undique mucagine quadam obducebatur, materiam purulentam æmulante: Verum illa propius examinata non pus ſed reſiduum aquæ amnii fuiſſe deprehendebam; utpote parte nullâ interiori exulceratâ, ac materiâ nullo pacto fœtidâ exiſtente.

Vacua jam infantis cella nobis ſe in conſpectum dedit peramplâ cavitate magni inſtar marſupii, late patens. Hinc operæ pretium duxi ſpectatoribus demonſtrare eam partem, unde fœtum extraxeram, peritonæo adnatam ita fuiſſe ut una quaſi videretur membrana: Deinde partem hujus ſacci inferiorem dextro lateri Uteri circa fundum affixam fuiſſe; qui tubæ locus cum ſit, neque ulla alia reperiretur, manifeſtum fuit in tubâ dextrâ fœtum hæſiſſe. Data etiam copia uterum ipſum inſpiciendi ac contrectandi, illum in ſtatu naturali conſtitutum cum ovario ac ſiniſtrâ tubâ prorſus illæſis jucundum fuit omnibus oſtendere. Hiſque conſpectis non vano augurio, prout eventus docuit, pronunciavi, ſi

ſi modo ægra ſanaretur eam denuo imprægnari poſſe.

Sed ut hiſtoriæ finem faciam; madefactam aquâ tepidâ ſpongiam in cavitatem immiſi, eâque mucaginem omnem abſterſi. Tum probe mundatum vulnus acu curvâ quatuor in locis æqui diſtantibus conſui, comprehenſo, præter integumenta & muſculos, ipſo peritonæo. Duplici autem utebar filo cerâ illito; imo ut firmior eſſet ſutura, laminam ligneam linteo obductam qua ſecurius ora vulneris occluderentur toti inciſioni ab utroque latere applicavi, ac fila ſupra laminas, ſed non arctè ligavi. Ab eâ ligaturâ majorem quam à totâ operatione dolorem paſſam ſe fuiſſe dicebat ægra, quæ alioquin vix de acuto dolore conqueſta eſt. Cæterum juxta inferiorem partem vulneris aperturam reliqui, eique turundam ingeſſi, ut materiæ omni ſecernendæ exitus pateret.

His feliciter abſolutis diætam tenuem ac convenientem præſcripſi ex liquidis euchymis, &c. & poſtquam inter me & N. Simonidem Chirurgum

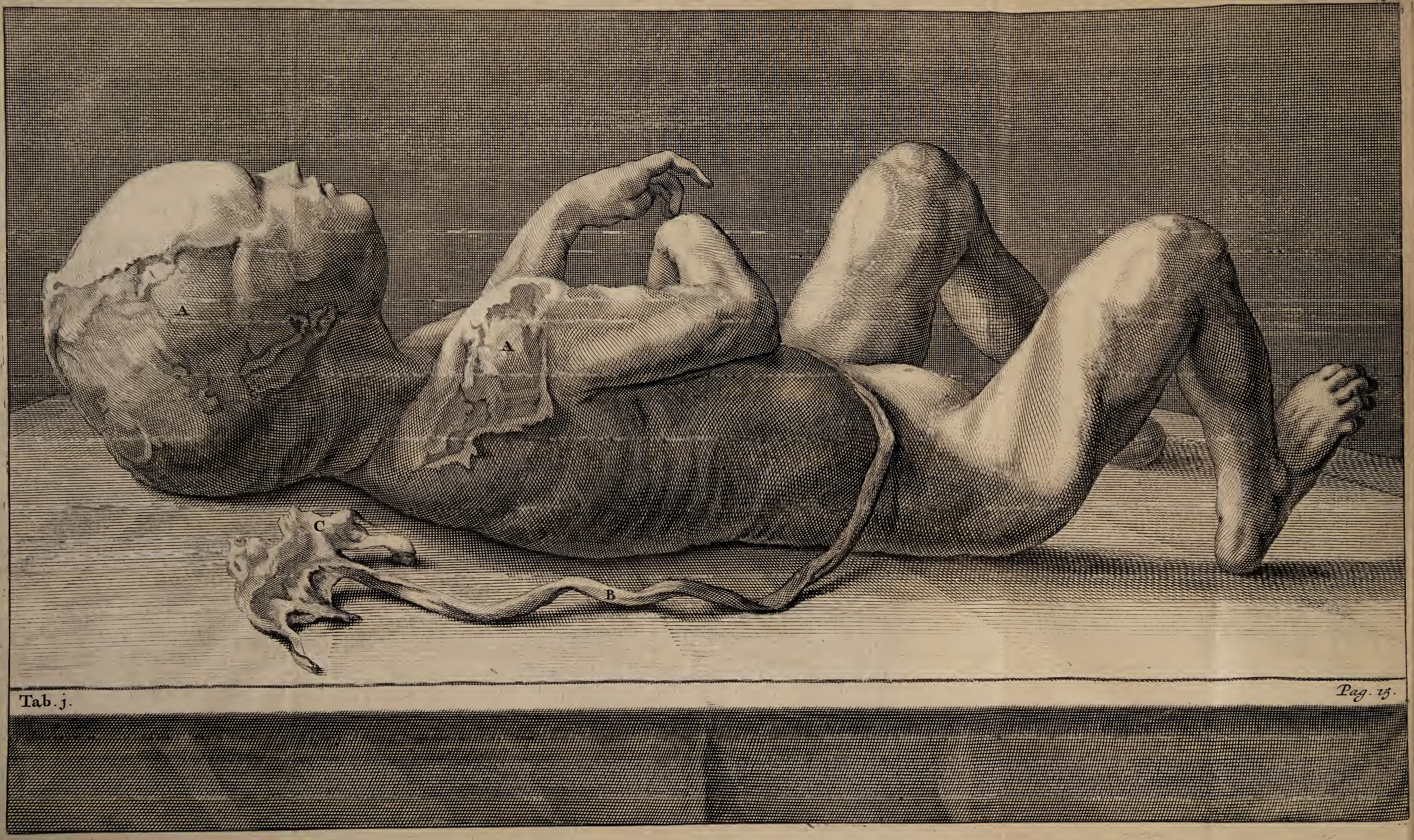
gum ægræ clinicum de methodo ægram tractandi conveniſſet, reliquum curationis ipſi commiſi. Paruit omnibus ægra, & ſeſe obſequentiſſimam præbuit, ſummopere gaviſa eo uſque perductam eſſe operationem. Exinde ſenſim indies melius ſe habuit, vires etiam acquirens. Præter Chirurgos quotidie eam inviſit D. Portius Sereniſſ. Principis Naſſoviæ Medicus; quin & liberalitate Celſſ. Principiſſæ ex ejus culina ægræ alimenta ſubminiſtrabantur. Ego ſæpius & pro rei neceſſitate ad eam acceſſi & expertus ſum Vulnus illud ordinario prorſus modo ſanatum, nempe ſeparatione parietis interioris tubæ Fallopianæ. Quodcunque excernebatur non tantum per orificium inferius effluxit, ſed etiam per interſtitia ſuturarum. Separatio autem facta fuit non tubæ totius ſed membranæ ſolummodo interioris. Exterior paulatim ſeſe contraxit, & loco inciſionis peritonæo coaluit, ac duritie ſuâ cartilaginem æmulabatur; id quod vulnere nondum clauſo digito perſentire facile poteram.

Sic

Sic poſt ſectionem quodammodo Cæſaream convaluit hæc mulier, & tertio ab operatione menſe 17° nempe Martii 1695. domo exivit. Exinde bene ſe habuit & huc uſque hilariter & pancratice vivit.

Poſtremo ne quidquam deſit caſui huic extraordinario, poſtridie Kalendas Januarii 1696. filiam feliciter peperit, iterumque ſubſequente anno 1697. gemellos filium & filiam enixa eſt, maximo indicio, ſicut antea monui, tubam ſiniſtram integram prorſus, & abſque inflammatione remanſiſſe. Quo pacto autem inflammatio poſt difficilem partum excitari, ac tubæ orificium occludi poſſit, ex ſubſequentibus palam fiet.

Ad majorem rei fidem atque certitudinem fœtum ipſum nunc ante quinquennium exſectum, quem in liquore Balſamico etiamnum integrum ſervo, curioſis omnibus & novitatum ſtudioſis oſtendere paratus ſum. Iconem interim hic ſubjungo. Fœmella autem fuit, eaque ut antea dixi juſtæ magnitudinis. Mirum eſt profecto

Tab. j.

fecto per duodecim menſes abſque putredine cadaver illud in tubâ latere potuiſſe; excepto enim capitis latere ſiniſtro ejuſdemque lateris humero, quæ partes cum è regione ulceris ſitæ eſſent jam à materia purulenta corrodi cœperant, reliquum corpus adhuc integrum conſpicitur.

TABULA PRIMA.

Repræſentat Fœtum ſicuti in Operatione fuit extractus.

A A. Partes excoriatæ.
B. Funiculus Umbilicalis Exſiccatus.
C. Placenta.

Cum Epiſtola hæc de materia non adeo communi, ſed rariore & vere extraordinaria tractet; non abs re fore arbitratus ſum, partes ejuſdem aliquas, quæ majoris eſſe momenti videntur, ad examen revocare, ſymptomatum quorundam rationem ſubjicere & nonnullis hujus Epiſtolæ articulis, commentarioli in modum, ulterius immorari.

Exempli

Exempli gratiâ.

Quod toto geſtationis tempore nihil lactis in mammis perceperit.

Plurima non tantum ipſi vulgo ſed & aliis Medico-Philoſophis præconceptâ opinione laborantibus videntur eſſe abſurda; eaque imprimis quæ ad ſtatum gravidarum & puerperarum pertinent: quæ tamen ſi accuratius examinentur, revera non abſurda ſed potius veriſimilia & rationi conſentanea videbuntur.

Sic in præſenti caſu vulgo incredibile eſſe videtur, fœminam fœtum vitalem utero continere, & tamen lacte ſemper carere: fovente hanc opinionem eorum hypotheſi erroneâ, qui lac è mammis ad uterum pro fœtu nutriendo confluere ſtatuunt, vel qui ex ſanguine menſtruo retento lac generari credunt in mammis, adſtipulanteque quodammodo huic dictæ opinioni falſo vel non ſatis intellecto Aphoriſmo Hippocratis Sect. 5. 39. ubi inquit: *ſi mulier quæ neque gravida eſt, neque peperit, lac habet, ei menſtrua defecerunt*, item alio Aphoriſmo Sect. 5.

37.

37. ubi inquit Cous ſenex: *ſi mulieri uterum gerenti mammæ gracileſcant, abortit.* Quia (inquit *Entius* ſtatuens lac è mammis ad uterum ejuſque membranam Amnion fluere. Apolog. Digreſſ. 5.) nihil alimenti fœtui ſuppeditari poteſt, qui hac de cauſa tunc moritur & per abortum ejicitur. Sic vulgus menſtruorum ſuppreſſionem in corruptis, ſignum ingravidationis eſſe putat: Si motus infantis non percipiatur, ejuſdem mortem ſignificari: partus Octimeſtres non vitales eſſe pronunciat, & multa alia, quæ tamen ratio & experientia clare ſatis refutant. Rationibus adducendis & excutiendis inhærere nimis prolixum eſſet, eæ enim ſuo loco apud Auctores videri poſſunt: quid ab experientia nobis conſtet, ſatis patebit, ſi ſaltem Virorum & Virginum lactiferarum exempla conſulamus: Ex his enim Aphoriſmum adductum Sect. 5. 39. aperte deprehendetur non eſſe utrobique verum, Aphoriſmum autem poſteriorem citatum ex Sect. 5. 37. non ſemper experientiæ reſpondere, inter alios

caſus, hiſtoria ex relatione Viri cujuſdam curioſi & fide digni mihi communicatâ palam facit. Noverat (inquit is) nobilem puellam, quæ deflorata & etiam ingravidata à ſuo amaſio per omnis generis remedia ſibi à vetulis ſuppeditata, Cathartica, inquam, imo & venæſectionem profuſiſſimam abortum facere conabatur, menſe geſtationis fere quinto: donec tandem eo res devenerit, ut motus infantis non amplius perciperetur, & pubi moles incumberet iners plumbei ponderis inſtar; mammæ conciderent, lac diſpareret. Hinc fœmina ſuſpenſo jam atque anxio animo, & de fœtu, uti putabat, mortuo excludendo ſolicita conſilium auxiliumque Medici expetebat, aperte ſcilicet atque ingenue confeſſa ſuos conatus, quibus uſa eſt ad fœtum enecandum. Ego itaque (pergit ille) juſſi ut cibis euchymis & ſpirituoſis reficiatur, porro ut quieti indulgeat & denique abſtineat ab omnibus Catharticis & evacuantibus: quo facto infans denuo ſe movere cœpit, & decimo menſe feliciter in lucem

cem prodiit. Ex hoc caſu edoctus ſum (inquit) & mammarum concidentiam & lactis abſentiam, & motum infantis abolitum non uſque vera eſſe abortus (juxta Aphoriſmum citatum) vel fœtus mortui ſigna, atque ex iis nihilo plus certo argui aut indicari, quam fœtus languorem & imbecillitatem.

Ut vel hinc pateat falſam eſſe veterum opinionem, quæ decrevit ex ſanguine menſtruo retento lac generari, fœtum lacte nutriri, nec non lactis defectum abortus eſſe cauſam, atque etiam lactis in mammis præſentiam, menſtruorum abſentiam neceſſario arguere. Experientiâ enim conſtat, fœminas præ terrore vel alia quacunque cauſâ ſubitaneâ abortum paſſas, lacte non privari; Et quamvis mulieres, quæ præ ſolâ debilitate abortiunt, lac non percipiant generari in mammis, inde adeo hoc fit quod eadem ſit cauſa debilitatis ac conſequentis abortus, quæ ſimul lactis generationem impedit, nempe ariditas quædam & inopia ſuccorum omnibus corporis partibus neceſſariorum.

Quæ ratio autem in præſenti caſu ſit, quod fœmina toto ingravidationis ſeu geſtationis tempore nullum in mammis lac ſenſerit, id videtur ad connexionem quandam intimam & ſympathiam uteri cum mammis referendum. Nam antehac bis puerpera cum in utero ipſo fœtum gereret lac ipſi non defuit, quo nunc dum fœtus in tuba hæreret prorſus caruit. Itaque mihi videtur ad lactis generationem ejuſque incrementum & copiam hoc multum contribuere, quod uterus, imprimis circa finem geſtationis, in tantam molem extendatur, ut vaſa ad inferiora tendentia magis ſolito inde comprimantur, iiſque compreſſis ſanguinis fluxus verſus ſuperiora uberior aſcendit: ſanguine autem copioſius affluente major etiam ſecretio in mammarum cellulis adipoſis pinguedinem & in aliis glandulis lympham ſeparantibus oritur, eaque ipſa ſecretio vaſa magis aperta & ad ſeparationem magis prona reddit, accedente ſuctione, frictione, & imaginatione matris lactantis circa mammas defixâ, quibus con-

concurrentibus ſemel aperta & dilatata vaſa in ſtatu ſolito conſervantur, etiam utero jam concidente & vaſis non amplius compreſſis. Hoc, inquam, aſſerto facile apparet ex qua cauſa in præſenti caſu lactis defectus oriretur: nimirum quod fœtus in tuba hærens & conſequenter à latere ſitus, vaſa ſanguinea, verſus inferiora tendentia more ſolito non compreſſerit ſanguiniſque fluxum verſus ſuperiora ſolito majorem non effecerit. Et vero quemadmodum ſecretio lactis à compreſſione arteriarum, ſic in gravidis intumeſcentia pedum à venis ſimul compreſſis oritur, unde major ſanguinis remora circa glandulas & major ſecretio, præcipue in cellulis adipoſis, ubi ille tardior ſanguinis motus ſuperiora verſus in cauſa eſt quod loco pinguedinis, in iſtis cellulis, lympha ſecernatur, ſicuti tardior motus ſanguinis generalis, cauſa eſt ſecretionis lymphæ in cellulis adipoſis per totum corpus, uti patet in Anaſarcâ.

Dari quidem lac in mammis extra ſtatum ingravidationis & poteſt & ſolet;

let; hinc dantur non ſolum Virgines & Vetulæ lactiferæ, ſed & Viri lactiferi. Notabilis in hanc rem hiſtoria eſt quam recenſet Cl. *Diemerbroeck* lib. 2. c. 2. Anatom. *Illud ipſum (inquit) liquet Vianæ (quæ eſt oppidum nobis propinquum) ubi ante annos triginta, præterpropter in diverſorio ante portam ſito, cui caput porcinum pro inſigni eſt, mulier caupona, non diu poſt obitum mariti peperit, atque ſtatim poſt puerperium extincta eſt ſuperſtitem relinquens infantem ſuum ſanum: cumque illi res anguſtiſſima domi ſupereſſet, ejus mater nominata Johanna Wÿltuyt, etſi & ipſa egena præ paupertate nutricem conducere non poſſet, tamen infantis filiæ ſuæ miſerta, eundem enutriendum ſuſcepit, ætatis ſuæ anno ſexageſimo ſexto; cum, inquam, eum vagientem, ſummâ cum commiſeratione, mammis ſuis aliquoties appoſuiſſet, eique papillam ſugendam obtuliſſet, per fortem illam imaginationem, continuatam etiam ſuctionem, & contrectationem, mammæ lac dare cœperunt idque paucis diebus tantâ copiâ, quæ nutriendo infanti abunde ſufficeret, ita ut vix*

vix aliis alimentis indigeret : atque ſic cum omnium admiratione infans lacte hujus vetulæ (cujus mammæ à plurimis annis omnino exaruerant & conciderant, jamque rurſus, tanquam juvenculæ de novo intumuerant) optime nutritus fuerit. Cauſæ prædictæ veritatem etiam non ſemel confirmarunt laſcivæ ac prurientes virgines, quæ libidinoſis cogitationibus totæ intentæ, atque tunc mammas ſuas ſæpe contrectantes ac cum titilloſo pruritu fricantes, interdum virginitate illæſâ, lactiferæ evaſerunt, quales indubitatæ pudicitiæ lactiferas virgines mihi bis videre contigit. Hæc prædictus Cl. Diemerbroeck. Viri autem lactiferi hodie adhuc mihi noti, apud noſtrates ſuppetit exemplum. Hic, inquam, alioquin ſatis obeſus & pinguis (in macilentis idem contingere vix poſſibile eſt propter humorum defectum) continua illa preſſione mammarum ita eaſdem partes aſſuefecit ut lac funderent quoties voluerit, ſæpe cum adſtantium muliercularum riſu & admiratione. Eſt in omnibus his una eademque generationis lactis ratio, &

partes ad generationem lactis neceſſariæ ubique eædem, nempe cellulæ adipoſæ pinguedinem per ſtructuram ſuam glanduloſam à ſanguine ſeparantes, & glandulæ lympham ab eodem ſecernentes (ſtatuimus enim lac nihil aliud eſſe quam mixturam pinguedinis cum lympha) ubi ſolummodo requiritur tanta iſtorum duorum humorum ſecretio, ut omnis quantitas quæ ſeparatur eodem tempore in ſanguinem iterum non poſſit reduci, & cogatur per papillarum tubulos, dum abundat, foras effluere, aut ſaltem ſi tanta copia non adſit, ut multo facilius exprimi poſſit.

Hæc interim omnia non obſtant, quin ſimul vaſorum ſanguiferorum uteri compreſſio ſupra allegata ſit vera & ſufficiens cauſa ad lactis generationem tempore geſtationis. Poſſunt enim & ſolent ſæpius dari plures cauſæ homogeneæ, ſubalternæ, coadjuvantes & ad unum eundemque finem tendentes, neque ſibi mutuo contrariantes.

Fæ-

Fœtum in tuba repertum iri.

Poſtquam magna illa Analogia obſervata fuit inter partes generationi inſervientes ipſius hominis & aliorum oviparorum, fœtuſque in tubis hærentes apertis cadaveribus ſæpius reperti ſunt (quod & in hoc caſu in muliere viva licuit videre) nullus eſt, qui amplius dubitat tubas uteri eſſe ductus per quos fœtus ab ovario ad uterum tranſit; ſed quæ ſit cauſa cur fœtus jam in tubam illapſus non ſemper ad uteri cavitatem uſque protrudatur, ſed aliquando in tuba hæreat & quidem ibi debito incremento augeatur, id quidem examinare operæ precium duxi. Hujus itaque rei duplicem ſtatuimus cauſam naturalem nempe & accidentalem. *Naturalem* illam nomino, ubi tuba vitio connato malæ conformationis non ſit pervia circa uteri introitum & ſæpe adeo anguſta, ut ne quidem flatus circa extremitatem fimbriatam immiſſi penetrare, & ad uteri cavitatem procedere queant. *Accidentalis* illa eſt, ubi à caſu aliquo v.

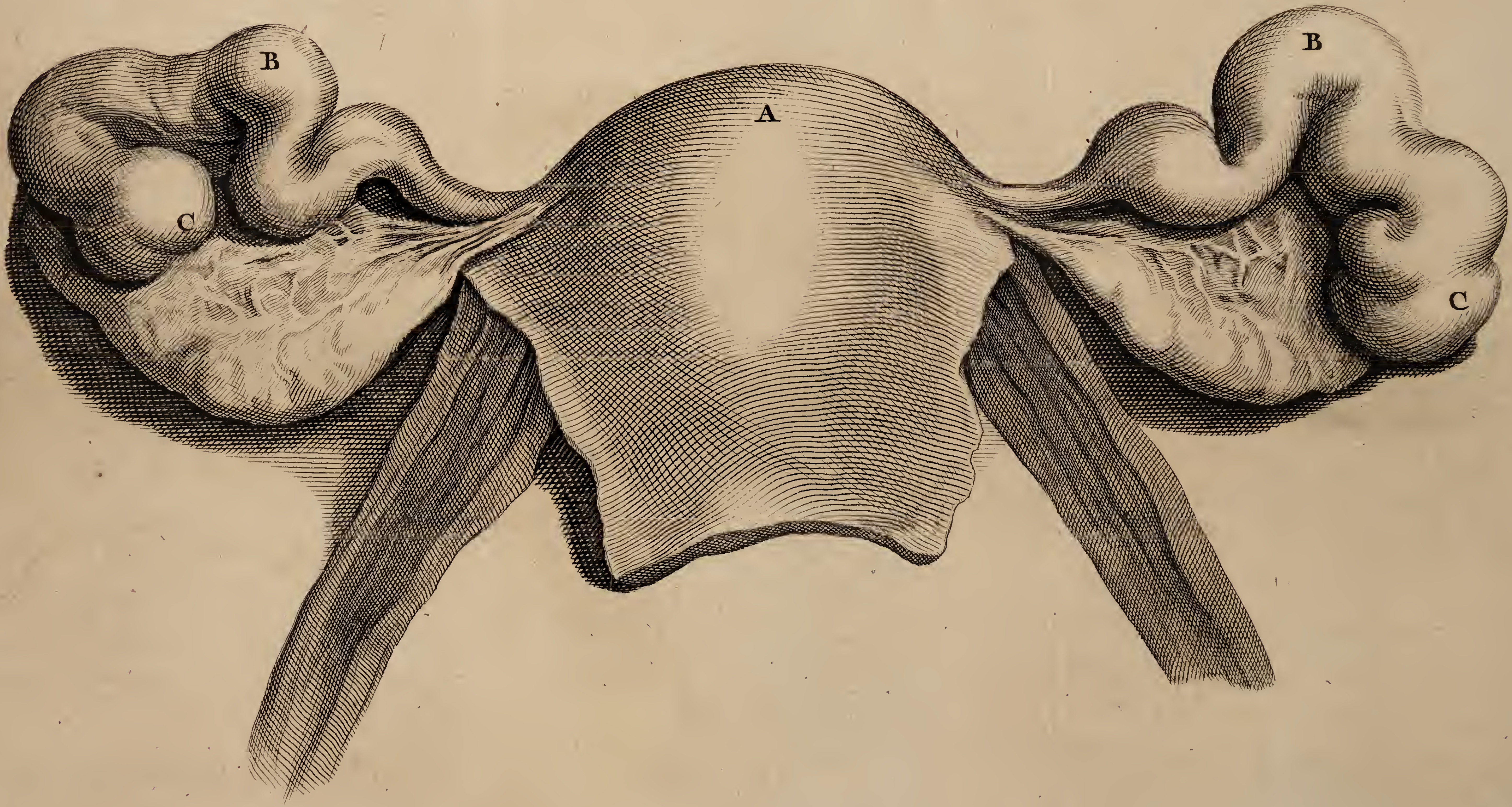
g. poſt partum difficilem, vel alia quacunque de cauſa, tuba inflammatione correpta eſt, unde ejus inſertio coaluit, tranſituſque ad uterum interceptus fuerit. Omnes enim partes & præcipue canales atque ductus corporis noſtri ubi privantur humore eos naturaliter humectante coaleſcunt. Sic etiam tuba Fallopiana conſtans tunica interna glandulis referta, eum in finem ut è glandulis hiſce continuo exudante liquore conglutinatio præcaveatur & ductus ſuus lubricus reddatur, atque ſic ovis in eandem devolutis facilis in uteri cavitatem pateat tranſitus: ſi, inquam, in tuba dicta caſu aliquo & violentiâ externâ inflammatio oriatur, per inflammationem hanc ſecretio glandularum debita impeditur & ſic coaleſcentia oritur. Caſus autem ſimilis ex violentia externa ſæpe numero accidit illorum culpâ, qui manus auxiliares parturientibus præbent, præcipue ubi placentam magis ſolito adhærentem per funiculum umbilicalem avellere conantur ignari interim quis verus ſit & maxime idoneus ſeparandi mo-

modus. Hinc fit ut totum uteri fundum violenter interdum trahant, & conſequenter tubis ſimulque aliis annexis partibus vim inferant; unde neceſſario ſequitur inflammatio. Inflammationis autem effectum eſſe coaleſcentiam, obſervarunt haud dubiè illi quibus licuit plurima cadavera aperire; ſic ſemper videmus poſt pleuritidem pulmones eo loci pleuræ adnatos, ubi pleura inflammatione correpta fuit, ſic poſt frequentia tormina ventris inteſtina ſibi invicem & cum peritonæo ſæpius coaleſcunt. Ratio ubique eadem eſt; nam ſicuti pleuræ ita etiam peritonæi facies interior multis gaudet glandulis, quæ continuo partes irrorant, hinc dum vel pleura vel peritonæum inflammatione corripiuntur, nihil hujus humoris neceſſarii debite conſtituti à ſanguine ſeparatur & conſequenter partes, ob defectum irrorationis atque lubricationis debitæ, mediæ collabuntur & coaleſcunt. Idem eſt de omnibus cavitatibus noſtri corporis judicium.

Tubas autem Fallopianas non ſolum cir-

circa uteri introitum claudi & cohæreſcere obſervamus, ſed etiam circa extremitatem earundem fimbriatam, & magis apertam : Id quod licuit mihi obſervare in fœmina quadam, quæ cum quarta jam vice pareret, ex difficili partu, ſed multo etiam magis quod ab imperita obſtetrice dum Placentam paulo arctius Utero adhærentem extraheret violentiſſime tractaretur, in tantos dolores infimi ventris ac præcipue circa lumbos incidit, ut totos 15. dies jaceret moribunda & pro deploratâ haberetur, verum ipſa ſatis robuſta cum eſſet & doloribus ferendis par, adhibitis opportunis remediis, præter ſpem & expectationem omnium feliciter evaſit, & decem poſt annos ſuperfuit : circa lumbos autem inſignem debilitatem ſemper ſentiebat, & exinde ſterilis permanſit. Ejuſdem hujus fœminæ, tandem mortuæ, cadaver cum mihi forte fortuna liceret aperire ut ſubitaneæ mortis cauſam inquirerem; hanc interim notatu dignam ſterilitatis cauſam inveni nempe coalitionem extremi-

A. *Uteri fundus*
B.B. *Tubæ fallopianæ*
C.C. *Tubarum extremitates fimbriatæ coalitæ et clauſæ.*

Tab. ij.

Pag. 28.

mitatis fimbriatæ tubarum, ortam ab inflammatione qua partes utero contiguæ correptæ ſunt poſt partum ultimum laborioſum & male adminiſtratum.

Ex hoc & ſimilibus caſibus abunde liquet, quam exitioſum ſit in partu difficili obſtetricibus uti imperitis, aut etiam Medicis vel Chirurgis non ſatis exercitatis: cum Patientes, etſi forte ſuperſtites maneant, hujuſmodi accidentia, & quandoque etiam pejora ad mortem uſque comitari ſoleant. Porro ab hac male adminiſtrata operatione alia adhuc Tubis imbecillitas accidit, quæ applicationem partis fimbriatæ ad ovarium impedit, & propter quam Ova nequeunt ad uterum uſque protrudere; paralyſis nempe fibrarum motricium exterius Tubam amplectentium earumque motui periſtaltico inſervientium. Hæc, inquam, ab enarrata jam cauſa facillime oboritur, nempe ubi nervi in parte inflammatione correpta concreſcunt, & inutiles redduntur.

Perſpectis jam cauſis quarum ratione

tione quandoque fœtus in tuba hæreat neque ad uterum progrediatur: reliquum eſt ut pauliſper expendamus quomodo fœtus interiori tubarum tunicæ ſua cum placenta affigatur, ibique æque ac in utero ſuum acquirat incrementum.

Id quod ut facilius intelligatur, primo opinionem meam quomodo id ipſum in utero contingat tradam, ac tandem analogiam inter uterum & tubas demonſtrabo: ubi ſatis clare eluceſcet modus incrementi fœtus in tuba. Poſtquam ergo tot Viri illuſtres circa enodandam generationem hominis in ovo laborarunt & illam ſatis clare demonſtrarunt, nullus videtur dubitandi locus amplius reſtare, cum manifeſtum ſit, fœtum in ovo omnibus ſuis partibus abſolutum & quidem membranis cum placenta munitum, (quoad primam Ideam & delineationem in germine hæc intelligo) ab Ovario per Tubam Fallopianam ad uteri cavitatem protrudi, ibi remanere & incrementum ſuum habere. Hoc autem incrementum Ovo accedere

dere ab ipſo loco cui adhæret, ſeu uteri ipſius, ſeu tubæ inde ſequitur, quia illud Ovum non tantum ſubſtantiæ in ſe continet, quanta requiritur ad nutritionem increſcentis fœtus, cujus contrarium quidem obſervare eſt quotidie in ipſis proprie oviparis, quorum ova tantum ſpatii continent, quantum toti materiæ ſufficit quæ in incrementum pulli in cicatricula hærentis converti debet. Ut ergo Fœtus ab Utero recipiat humores ad ſui incrementum neceſſarios, debet illi quaſi affigi & ut ita dicam quodammodo inclavari, adeo ut deinceps efformentur tubuli aut continui ductus ex utero in fœtum quibus mediantibus huhumores imo ipſe ſanguis tandem communicentur.

Qua autem ratione illud fiat demonſtrare *hoc opus hic labor eſt*. Et certe dolendum eſt à cadaverum apertione populum uſque adeo abhorrere ut non liceat ſatis frequenter inſpicere ac perſcrutari corpora mortuorum imprimis vero gravidarum. Neque enim dubito quin multò plura circa generatio-

tionem poſſent detegi, ſi frequentius prægnantium cadavera liceret examinare, & præcipue quidem abortientium, vel alio quocunque morbo ad uterum gravidum ſpectante extinctarum. Plerumque enim partium ſtructuram melius obſervamus in corporum ſtatu præternaturali ac morboſo quam ſano: cujus exempla hic plura poſſent adduci ſed ad rem. Itaque videtur eſſe explicatu admodum difficile quomodo ante dicta illa inſitio ſive inclavatio placentæ in utero fiat. Sententiam autem meam ſuper hac re breviter in ſequentibus explicabo. Atque imprimis experientia teſte videmus, poſtquam ova aliquot dies nondum utero alligata, ſed libera ac mobilia fuerint, eorum ſuperficiem externam, præcipue loco placentæ, villoſam fieri, ipſiſque filamenta quædam fluctuantia, leviſſimi muſci ad inſtar, adnaſci; quæ quidem filamenta, intra ſuperficiem antea compacta, ubi ovum ad majus ſpatium, uteri nempe cavitatem pervenerit, humiditate ibi contenta

tenta lubricantur & quaſi evolvuntur ac extricantur. Eadem hæc filamenta pro tubulis eſſe habenda arbitror ad humorem percipiundum apta, inſtar tenuiſſimarum fibrarum in radicibus humores nutritios è terrâ ad corpus plantæ vel arboris deferentium: illos autem tubulos recipiendis humoribus neceſſario inſervire qui in ſuperficie internâ uteri glandulosâ naturaliter ſecernuntur: Tunc præcipue ubi ovum motu intrinſeco humorum in ſe contentorum in tantam magnitudinem excrevit, ut latera vicina uteri premat; utpote quorum interna cavitas fabæ majuſculæ dimenſionem ordinario non excedit. Ex hoc mutuo attactu, non ſine aliqua compreſſione, fit ut ſuperficies externa Ovi quaſi detracta pelle, præcipue loco placentæ, ſuperficiei internæ uteri agglutinetur, & tubulorum in ovo hærentium pars aliqua (nempe quæ ad hanc rem ſatis ſit) cum poris ſecretoriis glandularum in interna facie uteri conſitarum uniatur, tandemque continui ductus fiant: eodem

plane modo quo videmus coaleſcentiam aliarum partium contingere: ex. gr. malarum cum gingivis ubi earum alterutra eſt ulcerata vel excoriata, (id quod ſemper accidet hoc in caſu niſi frequenti lotione impediatur continuus ille contactus) ſed hiſce diutius immorari ſupervacuum eſt, cum ex pluribus in Chirurgiâ hujus generis exemplis idem eluceſcat. Hæc vero filamenta vel tubulos, venas placentæ ad venam umbilicalem tendentes ſubintrare ſupponimus eodem modo quo vaſa lymphatica per poros obliquos foras intro tranſeuntes, in venas ingrediuntur, iiſque omnes humores in cavitatibus corporis noſtri exiſtentes inferunt. Certum enim eſt fere omnes humores ad certos uſus ſecretos in maſſam ſanguineam iterum reverti: ſic lympham ex ſuperficie internâ peritonæi glandulosâ perpetuo ſtillicidio depluens ad faciliorem partium contentarum motum & earum concretionem impediendam in venas ubique per cavitatem infimi ventris & ſuperficiem membrana-

na-

narum ſparſas redit: eoſque meatus obſtructos pro ordinariâ cauſâ Aſcitis habemus; eodem prorſus modo lympha in membranis glandulofis cerebri ſecreta & in ventriculis & interſtitiis ejuſdem contenta in ſanguinem iterum regreditur; quo regreſſu impedito in infantibus; quibus propter interſtitia membranacea cranium poteſt dilatari, Hydrocephalos oritur: in adultis autem ubi cranium extendi non poteſt, hujuſce liquoris circulatio impedita apoplexiam inſanabilem & mortiferam infert, cerebro à nimia ejus quantitate compreſſo. Denique eadem ratione multorum morborum cauſa & origo ex hoc fonte derivari poteſt.

Suppoſitis itaque hiſce omnibus quæ ſuperius recenſita ſunt, nempe ſuccum in ſuperficie uteri interna naturaliter ſecretum, venas placentæ ſubintrare, eumque ad fœtus incrementum & aquæ in amnio contentæ generationem inſervire, ſequitur corpus uteri magis magiſque debere extendi, & ipſius ſubſtantiam extricari & evolvi, vaſaque etiam eidem inhærentia prius clau-

ſa & ſanguinem nondum admittentia tum demum aperiri, atque eo pacto circulationem per majorem peripheriam fieri. Omnes enim partes totius noſtri corporis ex vaſis ſunt conflatæ, quorum plurima ſemper humores vehunt, uti majores Arteriæ, venæ, nervi &c. aliqua autem tantum in ſtatu morboſo, ut in inflammationibus partium molliorum & in exoſtoſi ipſorum oſſium; ubi non ſolum vaſa membranarum ſanguinea, quæ prius quam in oſſa mutarentur erant aperta, formatis autem oſſibus clauſa & indurata, iterum aperiuntur; ſed & ipſi nervi in ſubſtantia oſſea obliterati rurſus ſpirituum influxum admittunt oſſibuſque ſenſum eundem reddunt, quo antea ſub forma membranarum ante oſſificationem gaudebant; Alia tandem ſunt Vaſa quæ non niſi certis temporibus dilatantur: ſic videmus in fœtu naſcendo & recens nato ſanguinem implere vaſa minima cuticulæ, in eaque circulari, & totam rubore perfundere, quæ vaſa tamen nato fœtu, pauco poſt tempore elapſo, ab aëre ambien-

biente eademque comprimente ita clauduntur ut rubor penitus evaneſcat. Exterior enim hic aër ſua compreſſione ſanguinem cogit verſus interiora, ita ut ille poſtea in minori peripheria circuletur, hinc motus cordis & arteriarum ſanguinem ulterius protrudere non valet, quod quidem poterat in utero matris adhuc fœtu hærente, & nullo aëre ambiente unde Vaſa capillaria comprimerentur. Hic loci etiam obſervare eſt, vaſa uteri quæ extra ſtatum gravidationis membranam fere exanguem componunt, eadem tempore graviditatis evolutis uteri tunicis aperiri & ſanguinem uberiorem vehere, eumque tantâ copiâ, ubi menſtrua ſtatis temporibus non fluunt, verſus fœtum dirigere propter vaſa jam magis patentia, ut major jam oriatur preſſura in glandulas uteri, uſque adeo ut quæ in principio lympham tantum fœtui communicarant ab influente ſanguine dilatentur, & tandem ipſe per eos fluat, perque ductus jam deſcriptos ad venas umbilicales deferatur, tantâ quantitate quanta ad fœtus in-

crementum liquoriſque in amnio ſecretionem eſt neceſſaria. Ejuſmodi ſanguinis tranſitus per poros ſecretorios in pluribus partibus corporis noſtri, quandocunque eſt in ſtatu aliquo morboſo, obſervatur, experientiâ & praxi quotidianâ teſtante; v. g. in renibus, ſi forte exhibeatur nimia diureticorum acrium (uti cantharidum &c.) quantitas. Neque enim eſt quod credamus tunc extremitates vaſorum ſanguiferorum (quas non admittimus) uti volunt aperiri ſed tantummodo ipſius medicamenti acrimonia poros vaſorum glandulas componentium, quaſi tot terebris ita dilatari, ut non ſolum humor ſecernendus, ſed & ipſe ſanguis tranſeat. Idem mihi licuit videre in fœmina cui à lochiis retentis ſanguis tantâ violentiâ & tantâ quantitate ſuperiora verſus ruebat, ut per vaſa oculorum ſecretoria loco lymphæ lacrimæ ſanguineæ magna copia effluerent: Idem obſervabatur in ejuſdem fœminæ glandulis ad os pertinentibus & præcipue quidem ad gingivas, quæ inſtar ſpongiæ com-

compreſſæ undique ſanguinem emittebant; ſic ſanguis loco ſudoris excernitur, ubi præ nimia anxietate major ſanguinis determinatio eſt verſus corporis peripheriam, quorum omnium eadem eſt ratio. Hoc tantum differentiæ inter allata exempla & caſum noſtrum intercedere videtur, quod iſte quidem ſit naturalis, exempla autem de ſtatu morboſo agant, ubi non tam facilè remedia adhibita operantur, inde adeo quod etſi jam cauſa ſit ablata, pori tamen non facilè claudantur, & ad priſtinum ſtatum reducantur; nulla, inquam, talis difficultas eſt in puerperis ubi excluſo fœtu & ſecundinis, brevi tempore uterus rurſum ita coarctatur ut vaſa illa omnia quæ dilatato utero aperta fuerant iterum occludantur, eorumque tubuli & canales ad ſanguinem recipiendum inepti reddantur. Plura hic poſſem addere de menſtruorum & lochiorum fluxu; ſed cum hæc non ſint hujus loci, pergam ad examen tubarum, ut pateat quæ ſit analogia earum cum utero, & quomodo in iiſdem fœtus

etiam ſuum habere poteſt incrementum. Diximus uteri faciem internam eſſe glanduloſam talemque ſtructuram requiri ad inclavationem placentæ, eadem autem ipſiſſima conformatio reperitur in tuba: diximus exiguitatem cavitatis in utero multum contribuere & neceſſariam eſſe, accedente mutuo illo & continuo contactu ut fiat coaleſcentia, atqui eadem cavitas paulo minor eſt in tubâ, ita ut facilius huic placenta poſſit accreſcere: diximus vaſa dari in ſubſtantia uteri, quæ pro ratione dilatationis uteri aperiuntur & ſanguinem recipiunt, eadem ipſiſſima reperiuntur in tubâ quamvis non æque magna, ſed interim ſatis patentia, uti docet experientia in præſenti caſu.

Hæc vero vaſa tam uteri quam tubæ ſunt innumera, quorum pauciſſima pars in ſtatu non gravido ſanguinem admittit reliquiſque tunc non patentibus & viſum fugientibus, quæ tamen ex impprægnatione dilatantur ac per appoſitionem particularum nutritiarum ſanguinis ampliora & firmiora fiunt,

fiunt, unde in tantam molem in quam hæc tuba excreverat potuerint extendi; cum enim nunquam vaſa in corpore noſtro formentur de novo, non poſſimus ſine admiratione obſervare ex quam ingenti vaſorum imperceptibilium copiâ ſingulæ partes corporis ſint conflatæ, ſicut in hac tubâ naturaliter exiguâ ſed in hoc ſtatu in immenſum extenſâ, conſpicuum eſt: verum non ſemper, uti in hoc caſu, accidit ut vaſa integra maneant & abſque diſruptione extendantur: dantur enim exempla, teſte Vaſſalio apud Dn. de Graef, ubi tubam (pro alia matrice habitam) ruptam fuiſſe poſt mortem apparuit, procul omni dubio à nimio impetu ſanguinis affluentis in vaſa ad ſubitaneam illam dilatationem à natura non deſtinata; Eâdem de cauſâ fœtus in abdominis cavitate repertos ſubinde fuiſſe credo; ruptâ enim tubâ, placenta, quamvis adnata, pondus fœtus non poteſt ferre; nam & in ipſo utero ſi fœtus ab aquâ amnio contentâ cui innatat non undique ſuſtineretur, continuo fere

fœminæ abortum paterentur. Hoc incrementum tubæ, (id quod magis admirandum eſt) interdum contingere, etiam ubi fœtus in eadem reperitur diſruptis licet vaſis & deſtructis partibus fere omnibus ex quibus componitur, non paucis exemplis poſſet probari: unum tantum inſtar omnium, hic operæ precium duxi inſerendum cujus delineationem videre licet in Tab. III.

Conſpicitur hic tuba cum utero ſatis inſolitæ figuræ, vaſiſque ſpermaticis non ordinario modo diſpoſitis, & duplicatis etiam ureteribus; cujus caſus hiſtoriam, ad rem noſtram facientem, breviter ſubjungo.

Filia civis cujuſdam mediocris ſortis & conditionis, matrimonium inierat cum viro Nobili, ſed propter inæqualitatem ſtatus ab omnibus mariti conſanguineis contemptui habita, tandemque ab ipſo marito deſerta fuit, adeo ut per aliquot annos Amſtelodami ſub parvo lare pauper & mœrore confecta viveret; tandem poſt aliquod temporis intervallum redit maritus, ſæpius

ſæpius inviſit fortunæ prioris reſtitutionem pollicitus: inter has blanditias ex iterato concubitu gravidam ſe eſſe mulier credidit, ſuſpicione hac indies auctâ ex ventris tumore & menſtruorum abſentiâ (etſi ex hac menſium ſuppreſſione nihil certi colligere potuerit, jam enim longe ante à regulari periodo defecerant.) Conſanguinei hac de re interim certiores facti, maritum aggrediuntur, immutant animum & eouſque iterum alienant à conjuge ut nec promiſſis ſtaret, nec miſeram unquam amplius mulierem inviſeret. Atqui poſtrema hæc mariti averſatio priore longe gravior tanto mœrore uxorem afflixit ut ipſa toto graviditatis ſuæ (ſic quidem putabat) tempore triſtis ſemper & melancholica videretur, dieſque ſummo cum tædio tereret; Elapſis tandem novem menſibus nullum ſucceſſit puerperium; at obſtetrix eam inviſens gravidam eſſe credebat, quamvis nullum infantis motum percepiſſet unquam, opinionis ſuæ rationem iſtam afferens, nempe quod fœtus unà cum matre langueret,

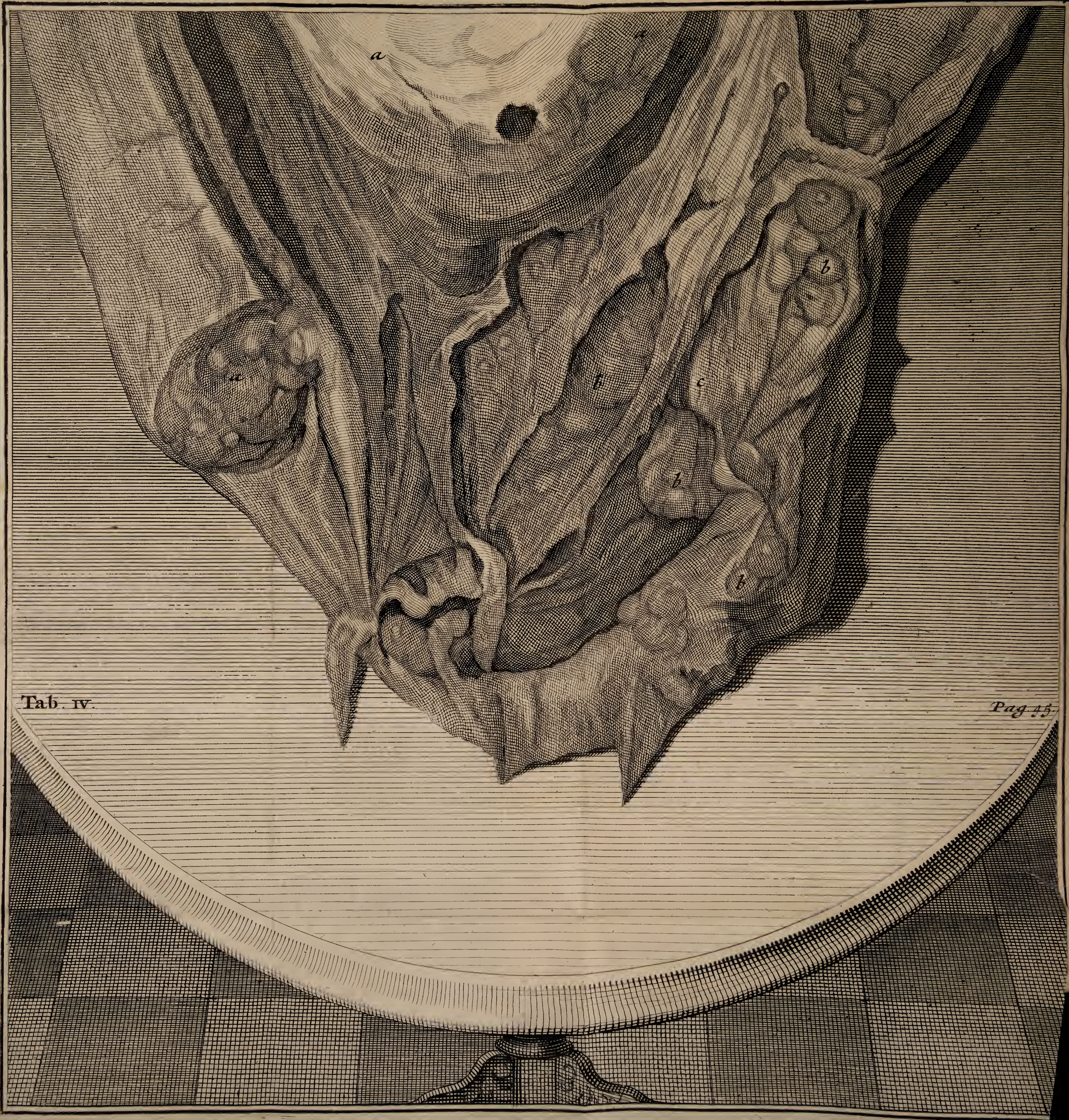
&

& præ debilitate ſe movere non poſſet. Cum vero elapſo tempore non pareret, Hydrope laborare putabatur, & quod ſequutum eſt totum biennium, continuo remedia varia contra hydropem incaſſum tentabat. Cumque jam monſtri inſtar in lecto jaceret, & propter ventris incredibilem molem atque tumorem, vix omnino corporis partes tam ſuperiores quam inferiores conſpici poſſent, advocabar ego ad paracenteſin inſtituendam; ſimul autem ac ægram in hoc ſtatu viderem, manus ab operatione conſulto equidem abſtinui (utpote qui ſumma pro temeritate ſemper habuerim in Aſcite firmato Paracenteſin attentare. Sed de his alibi) Fœminæ hujus cadaver, cum paucos poſt dies fatis ceſſiſſet, aperui, & vel minimam quantitatem aquæ in ipſa cavitate abdominis nullam reperi, ſed totum illum tumorem monſtroſum nihil aliud fuiſſe quam tubam uteri in immenſam molem extenſam, atque in ſe continentem præter propter 150. libras aquæ quas inde exhauſimus: ſed quo melius

Tab. iij.

Pag. 45.

Tab. IV.

Pag. 55.

lius omnia & accuratius examinare poſſem, tubam hanc cum utero annexo domum, data venia, mecum retuli & ad vivum delineari curavi, poteſtque ipſa pictura apud me videri, hic autem prout illa eſt æri inciſa conſpicitur.

TABULA TERTIA.

AAA. Tuba Fallopiana dextra aquâ repleta.
bb. Duæ cavitates uteri.
c. Iſthmus intra duas cavitates uteri.
d. Orificium internum uteri.
e. Tuba Fallopiana ſiniſtra intra duas cavitates uteri hærens.
f. Veſica.
gggg. Ureteres duplices ab utroque latere.
hh. Arteriæ ſpermaticæ.
ii. Venæ ſpermaticæ.
l. Vena ſpermatica ex ipſo rene oriens.

Subſtantia tubæ membranacea exhauſta aqua ultra triginta libras pendebat. Ejuſdem portio ab interna facie conſpicua exhibetur in Tab. IV. diverſi generis ſubſtantia ibi conſpicitur nempe a. a. a. ſunt tumores carcino-

nomatoſi à materiâ intra glandulas tubæ contentâ exorti. Nam inter ſchirroſum ,cancroſum ſeu carcinomatoſum & alium quemvis tumorem in abſceſſum degenerantem , nullam prorſus differentiam agnoſcimus, quam quod materia cancrum efficiens ſit liquor ſecretus adhuc in corpore glandulæ contentus & cum nullo alio humore mixtus, obſtructo vaſe ſecretorio, qui liquor ibi continuo creſcens & propter firmitatem membranæ glandulam complectentis non erumpens , nullamque aliam viam in ſanguinem redeundi inveniens ; non poteſt reſolvi , ibique craſſeſcit & glandulas induratas, nullique amplius emollitioni aut diſcuſſioni contentorum auſcultantes efficit. Hinc in pus converti non poteſt ; ad puris enim confectionem requiritur mixtura diverſorum humorum ; ut poſtea ſuo loco videbitur. Tumores autem in glanduloſis partibus ſuppurationem ſubire apti, fiunt ab humoribus jam per vaſa ſecretoria extra glandulas productis, ibique extravaſatis, & cum diverſæ naturæ humoribus commix-

mixtis , de quibus alibi ex profeſſo. b. b. b. eſt lympha in gelatinæ formam mutata, & procul dubio in glandulis tubæ ſecreta.

Antequam autem hanc hiſtoriam deſeram, libet inſuper quid ſentiam de hujus tubæ in tantam molem intumeſcentis cauſa in medium proferre, & non dubito, quin in principio gravida fuerit illa fœmina, & fœtus hæſerit in tubâ, ibique non magnum ceperit incrementum, ſed brevi poſt conceptionem extinctus ſit, quem tamen propter exiguitatem & ſubſtantiæ tubæ perturbatum chaos in diſſectione videre non licuit. Mortuo jam fœtu propter inclinationem majorem ſanguinis jam factam ad illam partem & vaſis jam aliquomodo magis dilatatis, tantus ſanguinis fuit impetus in glandulas internam tubæ tunicam conſtruentes ut continua ibi facta fuerit ſecretio lymphæ quæ tandem hunc Tubæ hydropem peperit; nimirum quod lympha illa nullas in ſanguinem redeundi vias invenire poterat, & tubæ inſertio in uterum erat occluſa, id

id quod patet ex figura tertia, ubi uterus à parte ipſius tubæ obturatus apparet.

Placentam exſiccatam & in membranaceam ſubſtantiam mutatam vidimus.

Id quod neceſſario debebat ſequi: nam poſt elapſos novem menſes mortuo jam fœtu nulla amplius ſanguinis circulatio continuari potuit; Et quamvis placenta conatu fœtus exitum incaſſum quærentis non eſſet ſeparata à tuba, ut ab utero fieri ſolet in partu naturali, ſanguis tamen in ea circulari non potuit, nec ex parte matris, quia ſanguis maternus ad venas placentæ perveniens atque ibi ſanguini fœtus jam ſtagnanti occurrens motum proprium amittere debet: quia quamvis ſatis magna preſſione in ductus communicationis jam deſcriptos influere conetur, ſanguinem tamen fœtus in motum ciere non valebat, ſed jam extra peripheriam circulationis tubæ in ductus communicationis derivatus ibique hærens & regredi neſcius

ſcius in membranaceam ſubſtantiam faceſſit; eadem prorſus ratione qua videmus, infante jam nato, ſimile quid fieri in vaſis umbilicalibus: ubi nempe ſanguis ab ipſo umbilico (jam ſcilicet ligato) uſque ad arterias crurales ſtagnans, cum contra motum proprium per arterias umbilicales regurgitare nequeat, tandem exſiccatur atque in membranaceam ſubſtantiam & ligamentum mutatur. Hujuſmodi mutatio ſanguinis pedetentim & gradatim facta in vitulis [præ aliis animalibus] quotidie poteſt obſervari. Eſt porro quiddam (hic obiter notandum) quod ex prædictis quam clariſſime patet, nempe ſanguinem rite mixtum & particularum ipſum componentium debita proportione conſtantem, quamvis etiam ſtagnaverit, non ſolum non mutari in pus, ſed etiam non putreſcere; de quibus alibi. Hæc placenta maxima ex parte exanguis facta & in membranam mutata ac cum tubæ ſubſtantia quaſi una effecta, non potuit alias, quam ex parte, à tuba in operatione per me

inſtituta ſeparari uti eam delineatam videmus. Denique hæc placentæ & tubæ concretio, atque in unam eandemque membranam mutatio, non obſcure demonſtrat vaſorum in iis continuitatem: ſi enim partes iſtæ tantum eſſent contiguæ [uti multi volunt] & ſimplici ſolum ſuctione placenta aliquid ab utero vel tuba recipere, procul dubio perfecta hujuſmodi in unam membranam mutatio, uti in hoc caſu videmus, non oriretur, ſed partes iſtæ potius mortuo infante ſponte ſecederent atque etiam in hac operatione facilius ab invicem ſeparari potuiſſent.

Moleſtior ipſi videbatur geſtatio.

Hanc moleſtiam à loci anguſtia & ſublato corporis æquilibrio deducimus; tuba enim in quibuſdam diverſam plane ab utero habet ſtructuram, & vaſa ipſius non ſunt à natura diſpoſita ad facilem illam evolutionem quæ reperitur in utero. Hic enim lintei complicati & in parvum globum compreſſi ad inſtar facile in planum latius exten-

extenditur. Hinc vel minimus infantis in tuba hærentis motus inſolitam moleſtiam inferre debuit. Præterea corporis æquilibrium ablatum non parum moleſtiæ neceſſario creavit; ſcimus enim quam moleſtum ſit onus aliquod inæqualiter à quacunque corporis parte externa libratum: quâ de re experientiâ quotidie docemur à bajulis, qui incredibile pondus dorſo & capiti impoſitum commode ſatis portant abſque magno moleſtiæ & defatigationis ſenſu, dummodo illud ipſis ad æquilibrium imponatur, quod ſi ſecus fiat impoſſibile eſt ipſis vel momento temporis ſuſtinere. Hinc ergo non eſt quod dubitemus, corpus infantis non in centro abdominis ſed à latere poſitum maxime ægræ onerosum fuiſſe magnamque moleſtiam ipſi attuliſſe.

Non eſt quod dubitemus fœtum tunc mortuum fuiſſe.

Quæritur hic: quare infans iſte cui nulla exeundi patebat via, cui nihil nutrimenti deërat, nihilque aquæ ef-

fluxerat, uno verbo, cui nihil demtum erat, non diutius vixit, ſed præciſe elapſis novem menſibus mortuus eſt, cum tamen de partubus decimeſtribus & undecimeſtribus &c. ſatis fide dignæ hiſtoriæ extent. Reſpondeo, ubi partus tempus ultra nonum menſem protrahitur, certum eſt fœtum eſſe debilem, ejusque partium incrementum lentius ſolito fuiſſe factum, & hoc ipſum quidem foraminis ovalis tardiorem in corde diminutionem atque conniventiam arguit. Hujus enim foraminis minorationem pro maximâ maximeque genuinâ causâ motus exitum parantis ſeu calcitrantis fœtus & dilacerationis membranarum habemus. Ubi nimirum hoc foramen ovale fit minus, tunc & ſanguinis fluxus in pulmones neceſſario debet eſſe major, hæcque major ſanguinis quantitas non poteſt tranſire, niſi vaſa pulmonis ab aëre inſpirato comprimantur, ſicque in illis acceleretur ſanguinis motus & circulatio. Quod ſi ſecus contingat, cordis motus perturbatur, & functiones neceſſariæ irre-

regulariter procedunt, tandemque moritur infans, quæ omnia etiam fœtui intra tubam concluſo neceſſario accidebant.

Menſe decimo iterum fluxerunt menſtrua.

Cum jam mortuo infante nihil amplius ſanguinis ipſi ſuppeditaretur, ille ſolitas vias iterum petiit & ſeſe per vaſa ſecretoria more ſolito menſtruatim nempe exoneravit. Quæ autem ſit proprie hujus menſtrui fluxus cauſa in fœminis, variæ apud auctores ſententiæ proponuntur. Juxta alios, inquam, cauſa hæc aſſignatur, quod enim in uteri ſubſtantia interiore *admodum paucæ ſint venæ*, per quas copiæ tantæ ſanguinis, arteriarum beneficio affluentis (ſupponitur interim uterus plurimas habere arterias) circulatio commode fieri poſſit, & orificia tubulorum uteri ſint laxa & mollia, hinc fit quod redundans ſanguis, qui ob copiam ſatis cito circulari nequit, per dehiſcentia & aperta tubulorum orificia, nec non per fines vaſorum in

collo uteri hærentium ut ſupervacuus & Naturæ ſuâ copiâ moleſtus, foras effluat. *Alii fermentum certum uterinum* pro cauſa aſſignant & ſtatuunt materiam quandam fermentariam in liene, hepate, pancreate, glandulis, aliiſque partibus progigni quæ unà cum ſanguine per arterias aut per vaſa lymphatica ad uterum delata, atque ibi partitè depoſita & paulatim coacervata [ſemper enim in diſſectis viſcoſus ſeu mucoſus quidam humor invenitur] à ſpecificâ quadam uteri proprietate peculiarem quandam qualitatem nanciſcitur, ſicut eadem in ventriculo aliam peculiarem qualitatem adipiſcitur qua chylus ex alimentis educitur. Itaque hæc qualitas à calore loci excitata humorem iſtum cui ut ſubjecto inhæret, in ſanis menſis ſpatio ad tantam volatilitatem perducit ut ſponte ſua efferveſcat, ſpecificam quandam fermentationem ſanguini introducat qua totum mulieris corpus, imprimis partes utero vicinæ [in aliis magis in aliis minus] conturbantur, & ſanguis ſuperfluus turgeſcentiâ ſuâ

vaſo-

vaſorum orificia dilatans, foras proturbatur: qualitate autem illâ, aut dicti humoris fermentarii juſtâ volatilitate deficiente [uti fit in gravidis, in refrigeratis, aut longo morbo confectis &c. item in brutis] ſimul deficit iſta menſtrua evacuatio.

Alii Lunæ influxui menſtruorum periodos Lunæ, inquam, humorum dominæ aſſignant, unde tritum illud emanavit:

Luna vetus vetulas, juvenes nova luna repurgat.

Sed miſſis his & aliis opinionibus, ubi quiſque ſuo abundat ſenſu; ſententiam meam paucis ſubnecto, & judico idem hic fieri quod alias tempore geſtationis fieri ſolet, dum fœtus in utero ſanguine matris nutritur. Sicuti enim utero gerentibus per glandulas uteri ſanguis loco illius humoris viſcidi ibi continuo ſecerni ſoliti profluere ſolet, itaque eodem prorſus modo in non gravidis fieri putandum eſt menſtruis fluentibus, ubi portio ſanguinis abundans exitum quærit, præcipue circa illas glandulas quæ naturaliter ita ſunt diſpoſitæ,

ut earum pori facile ab impetu ſanguinis aucto dilatentur, & ſanguinis motu iterum diminuto etiam facile contrahantur, ita ut tantummodo mucoſo humori ſecernendo tranſitum præbeant. Sanguinem, inquam, menſtruum hoc modo profluere arbitror, non autem per extremitates vaſorum apertas. (uti voluerunt veteres) Ea enim vaſa ſemel aperta difficillime iterum clauderentur: à poſteriori vero ſatis clare probatur ſanguinem hunc menſtruum effluere per poros vaſorum glandulas componentium, nempe ubi examinamus ſtatum partium v. g. in fluore albo, qui eſt humor in iſtis glandulis ordinario modo ſecretus ſed majori quam par eſt quantitate: Dum enim humores more ſolito augentur & aliqua pars eorundem debet evacuari, & motus ſanguinis eſt tardior in corporibus iſtis fluore albo laborantibus, ipſe ſanguis per poros ſecretorios non prorumpit ob deficientem aut nimis languidum ipſius motum, ſed humor ille ibidem ſecerni ſolitus majori quantitate labitur, atque

que in plurimis ægris non ſolum certis temporibus ſed continuo foras effluit, propter nimis flaccidos & apertos poros, à continuo illo humore acri transfluente & contractionem pororum [quæ naturaliter poſt fluxum menſtruorum contingere ſolet] impediente, ita ut continuâ evacuatione, fœminæ fluxu albo laborantes præter modum enerventur, & tantum non ad tabem perducantur. Hæc cum ita ſint, ſatis clare patet quam difficile ſit dictum fluxum album curare, poroſque illos debito vigori reſtituere, ut ſeſe iterum more ſolito contrahere poſſint, cui nemo Practicorum non facile aſſentietur. Porro ad hujus ſententiæ elucidationem multa poſſent adferri Phænomena quæ obſervantur ſæpe numero in gonorrhæâ virulentâ fœminarum, ſed de his aliâ occaſione. Fermentationem in ſanguine aliaſque cauſas ab antiquis recenſitas pro verâ fluxus menſtrui cauſâ non admittimus, ſed ſolummodo ſanguinis bene conſtituti nimis magnam copiam exitum quærentis, ubi nempe is ad certam quanti-

titatem naturæ moleſtam pervenit & per illas vias quæ huic exonerationi idoneæ & deſtinatæ ſunt evacuari conatur, quales ſunt ipſæ glandulæ uteri & vaginæ. Hæc exoneratio in fœminis non gravidis eſt neceſſaria; nam præter externa quædam conformationis diſcrimina inter virilis & fœminei corporis conſtitutionem ea maxime naturalis eſt differentia quod in fœminis, iis præcipue quæ ad pubertatem pervenerunt ſanguificatio ſit copioſior quam quæ ad nutritionem proprii corporis requiratur, adeo ut tempore graviditatis fœtum ſuo ſanguine ad hunc finem redundante poſſint nutrire, in non gravidis autem illa nimia ſanguinis quantitas, dicto modo debeat evacuari. Si enim hæc facultas plus ſanguinis conficiendi tantummodo ubi ingravidantur in fœminis vigeret eademque mox à partu iterum ceſſaret, quomodo quæſo id fieri poſſet abſque magna & inſolita naturæ fœmineæ mutatione? Verum illa ſanguinis ſuperfluentis copia atque ubertas ſicuti circa pubertatem primo oritur,

tur, ita ingraveſcente ætate in fœminis ſenioribus tandem occidit, ubi natura jam non ſufficit ad pleniorem illam ſanguificationem. Dicimus porro Menſes bono & laudabili ſanguine conſtare & menſtruali illâ evacuatione humores corpori ſuâ qualitate noxios uti volebant veteres non excerni, ſed verum & incorruptum ſanguinem qui ſola quantitate moleſtus ſit. Si enim qualitate etiam peccaret in gravidis ubi nulla evacuatio fit, graviſſima, ob retentos iſtos humores [ex hoc ſuppoſito] ſymptomata, orirentur aut ſaltem cogeremur ſtatuere fœtum impuro nutriri ſanguine: cujus contrarium tamen veriſimile eſſe docet experientia.

Juſtæ magnitudinis abſque ulla putredine.

Cum jam ſemel fœtus mediante placenta ſua tubæ interiori tunicæ eſſet affixus, & modo jam dicto ſanguinem à matre reciperet, ipſaque Aqua Amnii debitâ quantitate ſecerneretur ut tuba neceſſario inde deberet vel

vel ſufficienter extendi , vel rumpi, nihil erat quod obſtaret quin fœtus in debitam magnitudinem excreſceret. Anguſtia loci incrementum fœtus impedire nullo modo poterat, cum non corpus fœtus ſuccreſcens , ſed aqua Amnii pro ratione augmenti ſui tam quantitate quam humiditate tubam extendat, impediatque quominus ille à tuba comprimatur. Quod enim partes membranaceæ inprimis à contento in ſe humido facilius extendantur quam dum eædem ſiccæ, duræ & ſibi relictæ ſunt , quotidie obſervatur v. g. in hydrocephalo facile & abſque ullo fere dolore dilatantur membranæ cranii & oſſificatio impeditur ; quia contentum illud humidum vaſa membranas illas componentia, laxiora efficit & influxum ſanguinis promovet id quod oſſificationis impedimentum eſt. Contrarium videmus in eo caſu ubi membranæ dilatantur à corpore duro Ex. gr. à calculo in uretere hærente, à quo non ſolum difficulter extenditur ſed intenſiſſimos ſimul patitur dolores. Quemadmodum autem

autem Aqua Amnii incremento & extenſioni partium favet, ita fœtum non ea ſed ſanguine matris nutriri & ipſius vaſa quæ corpus ejus componunt per appoſitionem particularum humoris quem vehunt ampliari atque ſic incrementum corpori accedere omnino credimus, cum ſatis ſanguinis, uti jam vidimus, ad fœtum fluat, & ſanguis humoreſque ab eo ſecreti ad omnium partium nutritionem ſufficiant. Atque hinc aquæ amnii alium uſum & neceſſitatem aſſignamus, nempe illam inſervire uteri vel loci ubi fœtus hæret extenſioni, ut partes abſque impedimento incrementum capiant fœtuſque facilius ſeſe movere poſſit, & à lateribus uteri vel Tubæ non comprimatur, tum præterea quod ſuos quoque habeat uſus tempore partus, lubricando vias exitui fœtus deſtinatas. Aliquid hujus Aquæ Amnii per os poſſe intrare non omnino negamus, nempe ad humectanda interius & dilatanda inteſtina, ne illa nimis contraherentur, [contractio enim inteſtinorum ab inediâ vel aliâ quacunque

que cauſâ nimis exſiccante oriri poteſt, quorum quotidiana videmus exempla] vel pro attemperandâ bile, ſucco pancreatico, humoreque & fermento in tunicis ventriculi atque inteſtinorum ſecreto. Qui humores cum à circulante omnibuſque ſuis particulis conſtante jam ſanguine ſeparentur, & nihil inveniunt in quod agant, haud dubie majorem indies acrimoniam concipiunt, & hinc opportune ſatis à prædictâ aquâ amnii attemperantur. Ab iſtis etiam humoribus in inteſtinis fœtus ſecretis meconium, & non à reſiduo aquæ amnii oriri ſtatuimus.

At fortaſſe quidam hic quærent, cur fœtum humanum ſanguine ipſo nutriri ſtatuam & non alio potius humore ſicuti pulli in ovo qui nihil ſanguinis dum ova incubantur ſuſcipiunt; Porro objicient alii in brutis plerisque animalibus cotyledones ab utero ſeparari nullo ſanguine prorumpente, ideoque minus veriſimile eſſe ſanguinem ipſum ab utero in cotyledones deferri, ſed humorem prorſus alium in uteri ſubſtantia ſecerni ex quo in

co-

cotyledones tranſlato, reliqua animantium genera nutriantur atque incrementum ſuum habeant.

Ad hæc autem reſpondeo, analogiam in omnibus animalibus per omnia ſimilem non dari, ſed tantam potius differentiam & tam multiplicem varietatem à ſummo Protoplaſtâ in rebus creatis eſſe conſtitutam, ut eo majore admiratione afficeremur, & agnoſceremus ipſius opera eſſe ſine fine. Et quid quæſo tandem obſtat quo minus etiam ovum in ovario humano poſſet tantam materiæ quantitatem à matre accipere, qua totus fœtus poſſet increſcere & nutriri, ac poſtea per ductum tubæ majorem ad uterum delabi & abſque adhæſione ibi quaſi incubari & ſuo tempore excludi? Nihil præterea impedit quin fœminæ omnino oviparæ eſſe poſſent. Ideoque hoc unum ad prædicta reſpondere poſſumus, nimirum Deo placuiſſe ut imperſcrutabile generationis opus, in diverſis animalibus hoc modo varietur. Quocirca etſi verum eſſe concedatur beſtias non ſanguine, ſed ſolo humo-

re

re à ſanguine in ſubſtantia uteri ſecreto nutriri, hinc tamen non ſequitur idem contingere in homine. Cæteris enim animalibus nec lochia poſt partum nec menſtrua extra tempus ingravidationis fluere ſolent; at vero in genere humano ſeparatâ placentâ ante fœtus excluſionem tanta ſanguinis profuſio ex uteri ſubſtantia fieri ſolet, ut brevi moriatur mater ab illâ quam tunc patitur hæmorrhagiâ & ſimul fœtus quaſi ſubmergatur, niſi ab aliquo ſatis perito ſtatim auferatur infans & in lucem producatur. Hoc autem facto, uterus exoneratur dataque copia ſeſe contrahendi ſenſim concidit atque conſtringitur, denique vaſa ejus maxima ex parte clauduntur, & hæmorrhagia diminuitur. Atqui vero ſi nullus ſanguinis ipſius tranſitus daretur ab utero ad placentam, unde hæc tanta hæmorrhagia poſſet oriri, & quare ſeparata placenta, humor ille alter ſecretus non ſolus profluit? Sed puto hinc abſque ulla difficultate poſſe concludi, fœtum humanum ipſo ſanguine materno nutriri, atque ab eo nutrimen-

mentum ſuum habere. Quomodo itaque fœtus in præſenti caſu ad juſtam pervenire & ſuccreſcere magnitudinem potuerit in tubâ æque ac in utero jam vidimus : ſed quomodo incorruptus & integer abſque putredine ad tot menſes durare poſſet multi mirabantur, inprimis illi qui ante operationem factam ullum hic omnino fœtum fuiſſe negaverant ea potiſſimum ratione perſuaſi, quod fœtus tanto temporis ſpatio in corpore materno deliteſcens neceſſario corrumpi ſoleat ac debeat. Et quidem fatendum eſt hoc plerumque aut etiam ſemper accidere ubi fœtus in utero ipſo continetur, ibique moriens non excluditur, nec datâ occaſione extrahitur: idque propter aëris introitum ſeſe per uteri orificium internum inſinuantis: cujus plurima exempla paſſim exſtant. Atqui vero huic fœtui in tubâ hærenti, idem non contigit ob præclusum omnem aëris introitum, qui ſi in tubam uſque penetrare poſſet fœtus corruptionem haud dubie acceleraſſet. Hujus autem rei veritas quo-

tidianâ fere Chirurgorum obſervatione comprobatur; nempe partes quaſcunque præternaturaliter affectas & in cavitate aliquâ corporis incluſas corrumpi atque ſuppurari, ubi aër externus illas attingere poteſt, ſicuti contrarium evenire ſolet ubi aër non poteſt intrare. Utriuſque habemus exemplum in præſenti caſu ubi fœtus incorruptus intra tubam uſque latuit, donec ulcus ab interiori Tubæ membrana exortum ad exteriorem uſque ipſius cutis ſuperficiem ſerperet, cujus per fungoſam & laxam ſubſtantiam particulæ aëreæ ſeſe inſinuantes primam putredinis labem intulerunt, nempe partibus ulceri vicinis atque ſubſtratis. Hoc enim ulcus ſi non extitiſſet, procul dubio fœtus integer atque ab omni putredine immunis permanſiſſet. Sæpenumero enim reperti ſunt fœtus in Tubis abſque ullâ putredine omnino exſiccati, qui à plurimis annis ibi hæſerunt atque in globum omnis externæ figuræ expertem mutati, pro molâ vel fruſto carnis informi habiti ſunt: cum tamen in ip-

ſis

ſis hujuſmodi molis, ſi benè examinentur & extricentur, omnes partes fœtus plerunque apparere ſolent, & quidem debitâ proportione formatæ. Quæ partes ſuis membranis involutæ poſt mortem fœtus à contractione tubæ ſæpe ita comprimuntur ut figuram tantum irregularem & ſuperficiem inæqualem præ ſe ferant: id quod frequenter licet obſervare in vaccis propter ſterilitatem ſaginatis & mactatis. Idem certe accidiſſet & in præſenti noſtro caſu, ſi unius lateris os parietale ab inæquali preſſione tubæ idem os alterius lateris non tranſcendiſſet, & ſuo margine ſerræ ad inſtar, peritonæum vulneraſſet, eaque ratione ulcus fungoſum & aëri ad cavitatem tubæ tranſmittendo idoneum, procreaſſet.

Nihil aquæ amnii repertum fuit, ſed materia quædam mucoſa.

Omnes liquores naturaliter in cavitatibus noſtri corporis contentos in membranis glanduloſis quibus continentur à ſanguine ſecerni, & pro ratione qua

ſecernuntur etiam iterum in ſanguinem modo ſupra dicto reduci, nullus dubitandi amplius reſtat locus. *Sic aquam pericardii* in interna pericardii ſuperficie glanduloſa à ſanguine ſecerni & in venas reintrare credimus, eamque ſic continuâ quadam viciſſitudine quaſi renovari; quæ ſi eadem ſemper remaneret ex ſtagnatione procul dubio in deterius mutata uſui ad quem à naturâ deſtinabatur minus apta redderetur, parte ſcilicet ejuſdem ſubtiliore continuo per poros æque ſubtiles avolante. Hinc enim craſſior evaderet & cordi ad ſe facilius & liberius movendum non tam adjumento quam impedimento eſſet. Similiter *humorem aqueum* in oculo generari & circulationis legibus, more aliorum ſuccorum, ſubjici experientia docet, utpote qui interdum regenerari ſoleat ſi quando forte caſu aliquo effluat & effundatur. Pari ratione etiam aquam in amnio contentam toto geſtationis tempore non ſemper eandem eſſe numero ſtatuimus; eamque [præterquam quod aliquid per os intrat] ope venarum, quæ

quæ reperiuntur in membranis in ſanguinem fœtus reduci & ab humore ex eodem ſanguine in ſuperficie placentæ internâ ac glandulosâ ſecreto denuo inſtaurari, ut utrobique verum ſit tam in microcoſmo quam in macrocoſmo quod Poëta canit

Ut vitium capiant ni moveantur aquæ.

Exemplum hujus rei evidentiſſimum in hoc noſtro caſu ſuppetit, ubi aqua amnii mortuo jam fœtu non amplius circulans partem ſuam ſubtiliorem per inſenſibilem tranſpirationem amiſit & quod reliquum erat gelatinæ inſtar in tubâ concrevit; fœtumque amplius à compreſſione ſatis tueri non potuit. Porro obſervamus etiam aquas præternaturaliter in pleriſque aliis cavitatibus corporis collectas & ſtagnantes, colore mutato turbidas & concretas conſpici. Retulit mihi Dn. D. Sylveſter Med. Doct. Londinenſis ſe hydropicum quendam apertum vidiſſe, cujus abdomen gelatinâ quâdam repletum eſſe obſervabatur; quinetiam ipſe Amſtelodami dum curationem palliativam cuidam hydrocele laboranti

adhiberem, ſcrotumque ipſius acu Barbettiana perforarem, ut aquam ibi contentam emitterem, nihil extraxi præter aquam tenacem, quæ non ſponte effluxit ſed manuum ope & preſſu quaſi emulcta exſtillabat, adeo ut eam ſolâ punctione, quod tamen aliquoties antea in eodem ægro cum ſucceſſu tentaveram, evacuare amplius non poſſem. Quamobrem ipſi curationem eradicativam propoſui, quam etſi æger antea recuſaſſet, cum videret tamen ſe more ſolito ſublevari non poſſe jam facile admiſit. Ubi ergo totam ſcroti cavitatem aperirem ut ſeparationem membranæ iſtius humorem continuo extillantis expedirem, & recidivam impedirem, inveni aquam diverſi coloris, turbidam, eamque tenacem: procul dubio quia pars ſubtilior ejuſdem tranſpiraſſet ob continuos fotus quibus prædictus æger tunc uſus fuerat per menſes aliquot, ex conſilio Medici ſui: quod quidem cum antea non fecerit aqua etiam antehac magis fluida reperta eſt. Quocirca hinc jam ſatis clarè patet unde in noſtro

ſtro hoc caſu illa materia mucoſa fœtum ambiens totamque faciem tubæ interiorem contegens ortum traxerit, quodque eadem materia mucoſa aquæ in amnio ſecretæ pars craſſior fuerit, quæ per inſenſibilem tranſpirationem avolare non potuit, non autem materia purulenta, prouti primâ quidem fronte à nonnullis adſtantium eſſe credebatur. Sic enim ſæpenumero falluntur illi qui materiam ſimilem mucoſam in cadaveribus repertam pro materiâ purulentâ habent. Sic memini me aperuiſſe abdomen cujuſdam Hydropici in quo paracentheſis antea fuerat inſtituta ad evacuandas aquas, ſed peſſimo [uti ſolet] cum ſucceſſu. Inveniebatur, inquam, ibidem ſimilis materia omnia inteſtina & reliquas infimi ventris partes tegens; adeo ut ex adſtantibus aliqui ſtatim omnia inteſtina & reliquas partes ulceratas pronunciarent atque hinc mali ſucceſſus cauſam deducerent: ubi vero hæc materia ſpongiis & aquâ tepidâ fuit ablata, nihil in abdomine ulceroſi apparuit, omniſque partium in

eodem contentarum ſuperficies intacta conſpiciebatur: quod ſi nobiſcum paulo attentius reputemus quid proprie & neceſſario requiratur ad puris confectionem non tam facile decipiemur: qua in re paucis opinionem meam exponere non gravabor. Statuimus itaque nullos humores corporis noſtri, quamvis extravaſatos, eſſe mutabiles in pus quamdiu illi ſeorſim abſque commixtione aliorum humorum ſinceri permanent: Ideoque ſanguinem extravaſatum & eâdem texturâ præditum qua in vaſis fluit, inque interſtitiis partium ſine mixtione commorantem, non mutari in pus omnino affirmamus; id quod experientia quotidiana nos docet in Chirurgiâ. Sæpius enim obſervatur ſanguinem extravaſatum inprimis in vertice capitis poſt caſum aliquot ſeptimanas incorruptum reperiri, & prorſus immutatum extrahi; ubi nempe fotibus aliiſque ad reſolutionem topicis fruſtra applicatis, tumores tandem aperiuntur. Omnis mutatio quam ſolet & poteſt in tali caſu ſanguis ſubire eſt, quod is

quo-

quodammodo coagulatus interdum apparet, præcipue ubi continuo fotuum uſu pars ipſius ſubtilior avolavit per inſenſibilem tranſpirationem: Memini tamen me decimo nono poſt caſum die extraxiſſe ſanguinem floridum & fluidum in vertice cujuſdam nautæ extravaſatum, qui cum eſſet ebrius ex ſummo navis per operculum apertum, in ejuſdem cavitatem vacuam ceciderat. Ille enim quamvis emplaſtrum de cumino continuo parti applicatum fuiſſet tamen quia capilli non fuerant abraſi ſed forcipe tantummodo abſciſſi, cutemque haberet maxime induratam, inde adeo quod ſuſque deque habitâ omni aëris inclementiâ capite aperto ſemper incedere aſſueverat, evaporatio partium ſubtiliorum ſanguinis facta non eſt, eâque de cauſâ ſanguis fluidus repertus eſt. Aliud exemplum addam de ſanguine coagulato incorrupto reperto & incluſo in eâdem membranâ unà cum tumore carcinomatoſo glandulæ parotidis, quem Amſtelodami extirpavi Anno 1680. Patre meo præſente; Iſte æger poſtquam tumore

carcinomatoſo juxta aurem ſiniſtram quatuor annos laboraſſet, qui magnitudine ovum gallinaceum exæquaret, ejuſdem acerrimo dolore ex improviſo correptus eſt, quem dolorem tumoris incrementum ſatis inſolitum ſequebatur, adeo ut intra ſex ſeptimanas ad pugnorum duorum magnitudinem increverit; quo tempore magnum is dolorem tenſivum patiebatur, omnino diſtinctum à dolore lancinante, quem quandoque in tumore antea ſenſerat. Cum jam per annum poſt incrementum illud ſubitaneum Chirurgi plurima emplaſtra & cataplaſmata maturantia nullo cum ſucceſſu applicuiſſent, ſperantes ſcilicet nec abſque ratione, ſe tumorem ad ſuppurationem perducturos, propter ſubitaneum illud incrementum, extravaſationem humorum indicans; tandem ubi humorem non ſatis fluctuantem & maturum ſentirent, ideoque tumorem aperire non auderent, nihil præter extirpationem totius tumoris [ſi vellet ſanari æger] ſupereſſe pronunciarunt. Tunc inter alios Chirurgos Pater meus

quo-

quoque conſulebatur, qui cum examinatis omnibus idem ſentiret, nempe nihil præter extirpationem ſupereſſe; æger operationi, curæque patris mei ſe ſubmiſit. Cum itaque ego, præſente Patre meo, extirpationem aggrederer & circa baſin, tumorem more ſolito ſepararem, tanta ſanguinis grumoſi copia prorupit, ut in mediâ operatione ſiſtere partemque ſanguine ſcatentem abluere coactus fuerim, quo mihi copia melius videndi fieret quid porro agendum reſtaret: ablutâ itaque parte tumorem reliquum ovum magnitudine æmulantem feliciter abſtuli, ægerque brevi poſt ſanatus eſt. Notandum hic quoque aliquid ſatis inſolitum, nempe quod ſanguis ille grumoſus extravaſatus & in eâdem membranâ cum tumore carcinomatoſo contentus, tam arctè concluſus, & tam craſſis integumentis tectus, ut ſuâ duritie atque inæqualitate ipſe tumorem carcinomatoſum referret, nihil in ſe tamen purulentæ materiæ continuerit. Plura hujus generis exempla ſatis inſolita poſſem adducere

ducere, ſed cum non dubitem quin allata abunde demonſtrare poſſint, ſanguinem extravaſatum nulloque cum humore mixtum non mutari in pus, hiſce ſuperſedeo. Sic lympham etiam omnis generis non mutari in pus quotidie ſatis ſuperque obſervatur in hydropicis, in hydrocele laborantibus, in hydrocephalis &c. neque etiam lympham craſſiorem in pus mutari obſervamus, uti lympha intra articulos reperta, ad faciliorem motum oſſium, quæ ſi per accidens detineatur & in tumorem exſurgat, ſi ſola & ſincera maneat lymphæ ſpecie aperto tumore effluet. Lympha albuminis ovi inſtar craſſa Ganglion efficiens nunquam ad ſuppurationem perducitur, cum ſit liquor ſecretus in ſuperficie interna vaginarum tendines amplectentium ad faciliorem tendinum in iis motum procurandum; qui propter craſſitiem iſtarum vaginarum non facile prorumpere poteſt, nec propter obſtructionem pororum iterum in ſanguinem redire. Ejuſdem generis lympha tenax & craſſa reperitur in ranulâ,

lâ, tumore ſub linguâ orto, quæ nunquam mutatur in materiam purulentam, etiamſi per annum & ultra ibi extravaſata contineatur. Nec tantum in ſupra narratis, ſed in aliis etiam corporis partibus ſimiles quotidie occurrunt lymphæ extravaſationes, abſque ſubſequente ſuppuratione.

Pinguedo ſi extravaſata hæreat & ſtagnet, per ſe ſola & abſque aliorum humorum affluxu, nullam fere ſubit mutationem; præterquam quod aliquando durior aut liquidior evadat; ſed in pus nullo modo convertitur, uti obſervare licet in Atheromate, Steatomate, Melliceride &c. qui tumores per annos quamplurimos durant innoxii nullâ interim ſubſequente ſuppuratione. Denique idem de cæteris humoribus in corpore repertis eſto judicium.

Ut igitur pus formetur requiritur ut humores diverſæ naturæ extravaſati invicem miſceantur & ſimul fermentationem quandam ſubeant: Hinc pro variâ miſcelæ atque humorum diverſitate diverſum quoque genus puris for-

formatur. Si humores lymphatici diverſæ naturæ colligantur extra vaſa & miſceantur ſimulque aceſcant & fermententur, formatur pus ichoroſum, ſi ſanguis cum alio miſceatur humore, dicitur pus ſanioſum, verum ut pus laudabile fiat, & bonum, requiritur mixtio lymphæ cum pinguedine qui duo humores ſi extravaſati certâ proportione miſceantur abſceſſus ut plurimum efformantur; unde etiam obſervatur illas partes quæ hiſce humoribus abundant, magis abſceſſibus eſſe obnoxias, id quod quotidie conſpicitur in mammis mulierum. Hæ enim cum præ cæteris partibus, abundent duobus illis humoribus ad lactis generationem neceſſariis, frequenter etiam abſceſſibus infeſtantur: interſtitia muſculorum propter eandem rationem ſedes ordinariæ abſceſſuum eſſe videntur. Quin etiam ipſa oſſium medulla, in membranâ glandulosâ oſſa interius inveſtiente à ſanguine ſecreta, & pinguedinis inſtar communis circulans in pus mutatur, quoties lympha per oſſa poroſa facta ad eam penetrat: id

id quod obſervare licet in illis qui tophis laborant. Hoc enim in caſu oſſa dilatantur, molliora redduntur, (apertis iterum vaſis eadem componentibus) tranſitumque præbent humoribus lymphaticis extravaſatis & ipſis incumbentibus: id quod ſæpius mihi obſervare licuit. Hæc autem puris formatio, & eo loci collectio cum dolore præ cæteris acerbiſſimo fieri ſolet: cum enim dolor abſceſſuum æque dependeat à partis extenſione ac ab humoris contenti acrimoniâ, videmus partes illas quæ difficilius extenduntur majori dolore affici: ſic ubi ſemel pus in oſſium cavitatibus formatur, & propter oſſium nimiam reſiſtentiam per membranam medullam cingentem non poſſit foras prorumpere, atque hinc per totam oſſis longitudinem hæc membrana prematur, neceſſario dolor intenſiſſimus debet oriri, qui quidem nullis remediis cedit, niſi os ipſum in cavitatem uſque perforetur, ut puri detur exitus. E contra vero partes hiſce humoribus, lympha nempe & pinguedine non abun-

dan-

dantes, abſceſſus non patiuntur, qualis eſt ipſum corpus muſculi carnoſum, quod nunquam abſceſſu infeſtatum vel pure repletum viſum fuit, & ſi aliquando pus intra membranas ſcroti collectum obſervetur, à perinæo id ut plurimum originem ſuam habere ſolet, adeo ut ſi probe hanc rem examinemus, patebit pus proprie dictum ſolummodo ex lymphâ cum pinguedine mixtâ generari. Quod ſi remotis omnibus obſtaculis ſpontè ex ulcere aut vulnere profluere poſſit, fit pus laudabile ſive balſamum illud quo natura in ſanandis ulceribus ipſa utitur: adeo ut noſtrum tantum ſit medicamentis topicis & inſtrumentis proſpicere, ne aliquid hujus puris hæreat, ubi poſſit ſuâ morâ aceſcere, & conſolidationem quam natura molitur impedire; quod quidem beſtiæ continuo lambendo ex naturæ inſtinctu perficiunt, ſed de his plura ſuo loco ubi de iis ex profeſſo agemus, hæc tantum ad elucidationem caſus præſentis adducta ſunto, & ad demonſtrandum materiam illam in amnio repertam purulentam non fuiſſe.

A-

Aperturam perduxi ad pedalem longitudinem.

Duplici de cauſâ hanc aperturam tantæ longitudinis feci, primo ut ablato fœtu omnes partes ſeparandæ facilius poſſent foras ſeſe protrudere. Si enim tota cavitas ad imum uſque fundum non fuiſſet aperta, pars certe magna materiæ ſeparandæ ſimulque pus ex oris vulneris continuo fluens, & propter ægræ ſitum ad cavitatem illam prolabens, in ipſius parte infimâ ſubſederant unde à naturâ difficilius ſuperiora verſus rejici aut expelli poterant; donec putredinem ex morâ concepiſſent, totoque hinc tandem ſanguine infecto, certam mulieri mortem attuliſſent. Alia ratio fuit, ut fœtum commodius abſque omni violentiâ per vulnus poſſim eximere; ſi enim anguſtior fuiſſet hæc apertura, adeo ut hinc coactus eſſem vi aliquâ vulneri illatâ fœtum extrahere, multa ſane & graviora ſymptomata ex vulneris contuſione orta procul dubio partes vicinas tumefecerant febremque auxerant, quibus ægra reſiſtere tandem amplius non poſ-

ſet, cum eadem febre continuâ ante operationem afflicta, jam ſumme debilis & morti proxima jaceret. Cæterum aperturas atque inciſiones fere in omnibus operationibus chirurgicis, quoties corpus aliquod magnum extrahendum eſt, prælargas fieri oportere nempe ad præcavenda ſymptomata graviora, quæ certo certius aperturas minores comitantur, exemplis bene multis & obſervationibus confirmare poſſem; Atqui unum tantummodo hic proferam, quod pro norma eſſe poterit in reliquis id genus operationibus.

Sclopetarius in urbe Franequeranâ degens & herniâ inteſtinali jam ab aliquot annis magnâ laborans, quam tamen pro lubitu reducere & fere omnia inteſtina in abdominis cavitatem ubi vellet reponere poſſet, negligenter uſque ſine ullo ſubligari inceſſit; adeo ut inteſtina ſuo pondere peritonæum magis magiſque indies dilatarent. Hic cum die quodam extra urbem exiviſſet, frigoreque ſe correptum ſenſiſſet, domum rediens inteſtina non potuit amplius in ſuum locum reducere, propter inflammationem & tumorem circa annulum;

quæ

quæ ſymptomata brevi ita increvere, ut excrementa non ſolum per inteſtina, quæ jam in ſcroto continebantur tranſire non poſſent, ſed illa quæ ad annulum uſque pervenerant furſum regurgitarent & ab ægro evomerentur. Cum itaque in deplorato hoc ſtatu verſaretur & ſpes vitæ vix ulla ſupereſſet, advocabar ego circa undecimam veſpertinam, & ægrum agonizantem inveni. Parte affectâ autem examinatâ maculas quaſdam in ſcroto vidimus, gangrænæ imminentis ſigna infallibilia: Hæc autem omnia ſymptomata à ſtrangulato inteſtino provenire diſcipulis meis aliiſque adſtantibus denunciabam, neque ullum jam remedium præter reductionem inteſtinorum, factâ prius aperturâ, ſupereſſe. Cum fomentationes aliaque ejuſmodi remedia incaſſum fuiſſent applicata: denique periculum eſſe in morâ. Annuentibus itaque amicis ægroti, quamvis non magna ſpes boni ſucceſſus jam tandem ſupereſſet, ad operationem me accingo, ſatius eſſe credens, anceps remedium adhiberi quam nullum, præſertim cum ægrum ſi forte aliis de cauſis, at contra tamen is ex operatione ip-

ſa non moriturum ſatis mihi conſtaret experientiâ edocto operationem hanc in Bubonocele, ſi recte fiat, non eſſe lethalem. Paratis ergo omnibus in hanc rem neceſſariis ægrum cum lecto ſuper tabulam eo in ſitu poſui ut pedibus ſtans operationem poſſim perficere: Itaque à ſcroti & productionis peritonæi apertione incepi, ut inteſtina contenta detegerem; quibus detectis digitum, conductorem omnium optimum & ſimul forcipem ſupra digitum introduxi, ſcrotumque & peritonæi productionem ſecundum totam longitudinem aperui: quo facto præter expectationem apparuere inteſtina craſſa æque ac tenuia; inteſtinum enim Cæcum cum magna parte Coli & majore adhuc Ilii portione nudum illico in conſpectum venit, colore omnium mutato, ob gravem & diuturnam illam ſtrangulationem. Hoc viſo majorem ſolito aperturam eſſe inſtituendam ſtatim dixi, ut facile & abſque ullâ vi aut preſſione inteſtina in cavitatem abdominis reduci poſſint. Si enim apertura parva tantum fieret & inteſtina (quæ jam plus debito antea, ubi reductionem tentabant, compreſſa fue-

fuerant) abſque ulteriori compreſſione reduci non poſſent, procul dubio mortificatio [quæ jamjam imminebat] evitari non poterat. Aperto itaque ſcroto ſupra ſtilum cannulatum à latere inteſtinorum in cavitatem abdominis introductum, cultello annulum eo uſque dilatavi ut indicem manus ſiniſtræ facile ſupra ſtilum potuerim introducere; quo facto extraxi ſtilum & ſupra digitum forcipe tantam aperturam feci per integumenta & tendines muſculorum infimi ventris (qui annulum, per quem peritonæum ſeſe prolongando una cum inteſtinis in ſcrotum delabitur, componunt) atque etiam per ipſum peritonæum ipſis ſubjectum ut abſque ullo impedimento inteſtina tam craſſa quam tenuia reducerem. Verum in reducendis illis difficultas alia inexpectata mihi occurrit, Coli nempe inteſtini cum productione peritonæi in ipſo annulo coalitio; quam cultro ſeparare coactus ſum, & quamvis operatio inde retardata multo difficilior redderetur, peregi tamen eo cum ſucceſſu ut reductis inteſtinis & ſuturâ in annulo factâ partibusque reliquis inciſis, æger ſtatim ſublevari ſe

ſentiret, vomituſque ceſſarent placideque illa ipſiſſima nocte dormiret, magna cum febris, quæ antea aderat, diminutione, meliuſque indies ſe haberet, & brevi, quamvis jam quinquageſimum ætatis ſuperaſſet annum, ſanaretur.

Ex hac hiſtoria non obſcure colligi poterit, quanta cum ægrorum utilitate in hujuſmodi caſibus inciſiones amplæ & majores fiant, adeo ut auſim aſſerere plerumque ob nimiam hac in re chirurgorum cautelam curationes ægrorum retardari, doloreſque augeri, denique paucos dari caſus ubi largius incidere non liceat & profecto non proſit. Hoc interim lubens concedo in facie id eſſe evitandum propter deformitatem, in collo veſicæ idem prohiberi, propter urinæ incontinentiam, quæ frequenter nimis magnam inciſionem eo loci factam conſequi ſolet; ideoque in ani ſphinctere (quantum poſſibile eſt) pari cautione procedendum. Quocirca ſingularem hunc caſum eo tantum fine hic propoſui, nempe ut ſatis clarè pateat, quam neceſſarium ſit quandoque largius incidere, & non tantum eſſe periculi ex inciſione peritonæi, quantum ſibi per-

perſuadent illi, qui pro metu hæmorrhagiæ caute nimis & parce incidendo ſymptomata interim alia auxere, non ſine infelici operationis ſucceſſu: Tantum abeſt ut exiſtimandum ſit Peritonæi vulnera eſſe lethalia. Non poſſum autem præterire quin hic addam quod mihi obſervare licuit in hoc ægro poſt ſanitatem ipſi reſtitutam. Nempe herniam de novo propullulaſſe à latere factæ inciſionis; cujus tamen cicatrix tam firmiter oſſi pubis loco inciſionis adhærebat, ut nullus recidivæ metus ſupereſſe videretur. Huic tamen ut in poſterum caveret ſubligaculo ſe munire coactus eſt, quod quidem ipſe antea ferre non poterat propter inteſtini Coli cohæſionem cum ipſo annulo. Cum, inquam, hoc inteſtinum nullo modo tunc temporis reduci poſſet, compreſſionem ejus inmediatam tolerare non poterat. Notandum etiam in tranſitu, quam inutilis ſit operatio quæcunque in adultis, cum poſt inciſionem licet annulus vel ligatura vel cicatrice occludatur, plerumque tamen vel à latere nova formatur hernia inguinalis vel à ſuperiori parte hernia ventralis; eo nempe in lo-

co, ubi tendines magis laxi reperiuntur. Cauſa enim herniæ ordinaria eſt tendinum ad muſculos abdominis pertinentium debilitas, qui relaxati, fibrarum ſuarum ſeparationem facile admittunt: peritonæum enim quia ſolum ſua vi ponderi inteſtinorum ſuſtinere ipſiſque incumbentibus reſiſtere non poteſt, paulatim extenditur, & per interſtitia fibrarum tendinoſarum ſcrotum verſus delabitur atque una cum inteſtinis herniam facit. In infantibus minus adhuc admittenda eſt hæc operatio, quia hi fere omnes dum adhuc creſcunt ubi robuſtiores fiunt ſimplici ſubligaculo ſanantur, dummodo hernia à prolapſu tamdiu impediatur, ut fibris annulum componentibus detur tempus ſeſe contrahendi. Sed & hoc obiter notandum, nempe, in Galliâ, Italiâ, Hiſpaniâ magnam partem hominum herniâ laborare ob uſum olei continuum [olei enim apud ipſos idem uſus eſt qui apud nos butyri] & Franequeræ in Friſiâ tertiam fere partem incolarum herniæ eſſe obnoxiam ex continuo lactis ebutyrati uſu. Itali quidem & Hiſpani utuntur oleo, quia illo abundant, longe magis

gis quam butyro: Franequerenſes autem dum volunt otio indulgere, malunt per deſidiam tenui victu & lacte ebutyrato veſci, quam labore & induſtria victum meliorem quærere & mereri. Sicut autem oleum in Italis, Hiſpanis & Gallis, ita lacticinia in Franequerenſibus hernias frequentiores procreare poſſunt, corporis partes nimis humectando, lubricando, & relaxando.

Tubæ Facies interior ſub finem curæ cartilaginem æmulabatur.

Tubam Fallopianam naturaliter conſtitutam, nunquam in os vel cartilaginem mutari ſatis liquet. Ergo ut explicetur hoc phœnomenon, quomodo nempe in præſenti caſu hæc mutatio accidit, vel potius neceſſario fieri debuit; demonſtrandum erit, quæ partis mutatio hic facta ſit, & quid requiratur ad partium conſtitutionem quæ in cartilagineam aut oſſeam ſubſtantiam mutandæ ſunt. Conſtat itaque quo magis humidô abundant partes aliquæ, & quo major in illas humorum copia influit, eo tardius & difficilius eaſdem concreſcere in oſſeam ſoliditatem, è contra autem

quo

quo minus humiditatis in ſe continent & quo rigidiores fiunt eo citius illas indureſcere. Sic videmus omnes partes ſecretionibus inſervientes, & per conſequens magnum ſanguinis affluxum, refluxum, humorique ſecreto tranſitum præbentes in oſſa raro aut vix unquam mutari, è contra obſervare eſt membranas iſtas quæ maxima ex parte ex tendinibus ſunt conflatæ, & tantam ſolummodo humoris quantitatem admittunt quanta ad nutritionem atque incrementum ſuum eſt neceſſaria ſemper fere in oſſa mutari. Hæc autem (ſi ita loqui liceat) oſſificatio quatenus vel citius vel tardius fiat tam in oſſium conformatione naturali quam in accidentali multum à ſitus, & figuræ differentiâ dependet. *Quoad ſitum* oſſificatio retardatur vel acceleratur, prouti membranæ partibus magis aut minus humiditate abundantibus ſunt appoſitæ vel impoſitæ, id quod clare patebit ubi de oſſificatione à prima conformatione ad adultam uſque ætatem poſthac forte plenius tractabimus: ſed id non eſt hujus fori. Hoc unicum pro exemplo addam nempe epiphyſes cartilaginoſas ſubſtantiam oſſis molliorem

rem tantum adipiſci; propter humoris magnam quantitatem continuo ipſas ambientem, & eo delatam ad faciliorem motum; quæ tamen cartilagines, ſi caſu forte aliquo humoris affluxus impediatur, ſtatim in oſſa mutantur: id quod quotidie obſervatur in oſſium concretione & motus abolitione propter illius humoris defectum. Propter humiditatem nimia quantitate peccantem, oſſificationem in totum impediri in hydrocephalo jam ſupra diximus. Hinc jam deducimus partium ſiccitatem requiri ad oſſificationem, & omnia quæ ſiccitatem illam quoquomodo imminuunt, oſſificationem pariter impedire. Sic continuus olei uſus homines agiliores reddit, & in ipſa ſenectute tardiorem tendinum oſſificationem efficit, quia nempe vaſa illa ſanguinem oleoſum vehentia difficilius occluduntur, & diutius mollia, atque recipiendo ſanguini apta permanent.

Figuram oſſificationi vel celeriori vel tardiori aliquid etiam contribuere, demonſtrant totius corporis noſtri oſſa, quorum in prima conformatione ea pars citius in oſſeam duritiem concreſcit quæ maxime elevata eſt atque gibboſa. Sic in cranio videmus indurationis initia eo loci primo ap-

pa-

parere, ubi partes magis ſunt prominentes & elevatæ, non autem in centro vel medio (uti olim voluerunt) cujus ratio eſt ſatis evidens ex prædictis: nam ubi circulatio pigrior & difficilior eſt ibi vaſa facilius concidunt atque occluduntur & propter defectum humoris eo citius rigeſcunt atque in duriorem oſſis ſubſtantiam abeunt.

Jam itaque tandem examinabimus quæ mutatio facta ſit in hac noſtrâ membranâ tubam adeo dilatatam conſtituente ut indurationis ejus ratio liquidius eluceſcat. Hujus igitur membranæ ſuperficies interna olim glanduloſa fuerat quo melius ſecretioni inſerviret majoremque ſanguinis copiam admitteret, at jam tandem, deficiente humore mutata eſt in aridam & exuccam quæ ſanguinem vix ullum recipiat.

Extracto ſiquidem fœtu omnis ſuperficies interior glanduloſa fuit ſeparata, membranæ autem pars exterior quæ ſuperfuit vaſis jam conſtrictis & propemodum clauſis in ſiccam & fere exanguem pelliculam mutata ſenſim exaruit. Quæ quidem ſiccitas ex humoris defectu neceſſitate quadam huic parti duritiem adferre debuit: nempe qualis in plurimis etiam cicatricibus eandem ob cauſam obſervatur, quia ubicunque

que partes conglutinantur, ibi vaſa ſimul occluduntur uſque adeo ut humoribus vix tranſitus præbeatur. Accedit & hoc quod cutis inſtrumenta ſudorem ſecernentia fuerint deleta, unde & minor humoris affluxus & major penuria. Sed ut hæc noſtra tubæ facies interior cartilaginis ſubſtantiam præ ſe ferret, requirebatur adhuc partis figura gibboſa: hanc autem magna ex parte, ab inteſtinis aliiſque partibus in infimo ventre contentis habuit. Quæ (quia tanta in hoc caſu à fœtu creſcente ipſiuſque humoribus reſiſtentia non obſtitit, quin ſua mole priſtinum locum facile occuparent) membranam Tubæ ipſorum ponderi & compreſſioni cedentem in partes contiguas ita impulerunt, ut figuram abdominis gibboſam tanquam à proplaſmate acciperet. Hinc major difficultas tranſeunti ſanguini oborta majorque vaſorum occluſio & partis rigiditas facta eſt, quæ tandem cartilagineam hanc duritiem tubæ induxerunt.

Hæc interim tubæ indurata membrana cicatricem præmuniens, & per totam ejus circumferentiam ubique cum peritonæo coaleſcens tendinum in operatione tranſciſſorum defectum utcunque ſupplevit. Hæc enim janua cartilaginea niſi à naturâ ſemper

per providâ fuiſſet efformata atque ante oſtium illud collocata, profecto hæc fœmina ea facilitate fœtus in utero geſtare non potuerat, præſertim gemellos quos triennio poſt curationem hanc peractam peperit: Abſciſſis enim tendinibus qui abdominis partes præcipue continent ac coërcent, vulneris ora ſibi invicem ita appropinquare non potuerant, ut abſque ulla intercapedine conglutinarentur, obſtante partium ſuppuratarum exitu per ipſa ſuturarum interſtitia: ideoque eo loci à fœtus pondere & incremento tanta extenſio acciderat ut vi expultrice omnino abolitâ, hernia ventralis inevitabilis atque immenſa ſuccreviſſet. Quippe tendinum fines abſciſſi atque in hac parte induratâ concreti, nec ſatis validi fuerant & actuoſi ad fœtum excludendum, & prolapſui inteſtinorum inſolito certo certius ſecuturo reſiſtere non potuerant.

Plura adhuc reſtant, Vir ornatiſſime, quæ in hoc caſu notatu digna commentarium plenius ſane & uberius poſtulent. Sed hæc hactenus. Nam & ego Epiſtolæ modum mihi videor exceſſiſſe, nec te diutius morari debeo gravioribus forte curis & negotiis diſtrictum. VALE.

FINIS.